VĂN HÓA

CƠ QUAN CỦA BỘ VĂN HÓA, THỂ THAO VÀ DU LỊCH

NĂM THỨ 68

THỨ TƯ

16.4.2025 (19.3 Ất Tỵ)

Số 46 (4180)

www.baovanhoa.vn

Email: baovanhoa@fpt.vn

Mốc son mới trong lịch sử quan hệ hữu nghị Việt Nam - Trung Quốc

[3]

Cả nước hòa chung bản giao hưởng "Mùa xuân thống nhất"

[10]

Đẩy mạnh tổ chức và tuyên truyền Ngày sách và Văn hóa đọc Việt Nam

[2]

Lại thêm công trình văn hóa "lỡ hẹn"

[8]

NGUỒN NHÂN LỰC CHẤT LƯỢNG CHO NGÀNH DU LỊCH:

Tìm cách gỡ "nút thắt cổ chai"

(VH). Trong bối cảnh ngành Du lịch đang phục hồi mạnh mẽ sau đại dịch Covid-19, với những con số tăng trưởng ấn tượng và tiềm năng bứt phá rõ rệt, bài toán nhân lực lại một lần nữa được đặt ra như một "nút thắt cổ chai" cản trở sự phát triển bền vững. Tình trạng thiếu hụt lao động chất lượng cao, khoảng cách giữa đào tạo và thực tiễn cùng yêu cầu đổi mới mô hình giáo dục nghề nghiệp là những vấn đề cấp thiết cần được nhìn nhận nghiêm túc và hành động quyết liệt. [6]

Nhiều chuyên gia cho rằng, nguồn nhân lực du lịch đang vừa thừa vừa thiếu. Trong ảnh: Sinh viên ngành Du lịch trong buổi học thực hành

Ảnh: N.PHẠM

NGHỆ SĨ, NGƯỜI CỦA CÔNG CHÚNG KHIẾN DƯ LUẬN BỨC XÚC VÌ QUẢNG CÁO LỪA DỐI:

Cần có giải pháp mạnh với những "bản án" thật nặng, thật nghiêm

- **Lòng tham lợi nhuận bất chấp đạo đức kinh doanh**

[4+5]

Bị bỏ hoang, hồ Thủy Tiên đang thành điểm đến cộng đồng

[9]

V.LEAGUE 2024/2025:

Bao nhiêu điểm để trụ hạng?

[15]

Xây dựng khu vực di tích Đôi bờ Hiền Lương - Bến Hải thành công viên lịch sử, văn hóa đặc sắc

Phó Thủ tướng Mai Văn Chính ký Quyết định số 756/QĐ-TTg phê duyệt Quy hoạch bảo quản, tu bổ, phục hồi Di tích lịch sử quốc gia đặc biệt Đôi bờ Hiền Lương - Bến Hải, tỉnh Quảng Trị. Về quy mô quy hoạch, Quyết định nêu rõ: Tổng diện tích lập quy hoạch là 104,96 ha, thuộc địa bàn xã Hiền Thành và xã Vĩnh Sơn (huyện Vĩnh Linh), xã Trung Hải (huyện Gio Linh), tỉnh Quảng Trị và khu vực cảnh quan, không gian mặt nước và cây xanh có liên quan; trong đó: Khu vực bảo vệ của di tích có diện tích là 21,99 ha; bao gồm các điểm di tích thành phần của Di tích quốc gia đặc biệt Đôi bờ Hiền Lương - Bến Hải.

Khu vực cảnh quan thiên nhiên, làng xã dọc hai bên bờ sông Hiền Lương (có ảnh hưởng, tác động trực tiếp tới quần thể các điểm di tích thành phần), không gian mặt nước sông Sa Lung, sông Bến Hải chảy qua di tích và khu vực mở rộng nhằm hoàn chỉnh tổng thể không gian cảnh quan lịch sử về khu vực "giới tuyến quân sự tạm thời và vùng phi quân sự", phát huy giá trị di tích gắn với phát triển du lịch, có diện tích là 82,97 ha.

Mục tiêu lập quy hoạch nhằm bảo tồn và phát huy giá trị lịch sử về cuộc đấu tranh cách mạng vĩ đại và hào hùng của dân tộc thông qua các di tích, điểm di tích hiện còn của di tích lịch sử quốc gia đặc biệt Đôi bờ Hiền Lương - Bến Hải; góp phần hình thành địa điểm tham quan về nguồn, nghiên cứu, tìm hiểu, giáo dục truyền thống cách mạng, cũng như tinh thần yêu nước và khát vọng hòa bình của nhân dân ta cho các thế hệ mai sau. Xây dựng khu vực di tích trở thành công viên lịch sử - văn hóa đặc sắc, điểm du lịch về nguồn hấp dẫn, góp phần tôn tạo cảnh quan sinh thái hai bờ sông Bến Hải, đưa di tích trở thành một trong những trọng điểm phát triển du lịch của tỉnh Quảng Trị; gắn kết đồng bộ với hệ thống di tích cách mạng của tỉnh Quảng Trị, vùng Bắc Trung Bộ và duyên hải miền Trung và cả nước...

L.SƠN

Đẩy mạnh tổ chức và tuyên truyền Ngày sách và Văn hóa đọc Việt Nam

Ban Tuyên giáo và Dân vận Trung ương vừa ban hành văn bản về việc đẩy mạnh tổ chức và tuyên truyền Ngày sách và Văn hóa đọc Việt Nam. Văn bản cho biết, hướng tới kỷ niệm Ngày sách và Văn hóa đọc Việt Nam năm nay (21.4.2025), để văn hóa đọc trở thành giá trị bền vững, tôn vinh các giá trị của sách, khẳng định vai trò quan trọng của sách trong đời sống; góp phần khơi dậy mạnh mẽ tinh thần học tập suốt đời để dám nghĩ, dám nói, dám làm, dám chịu trách nhiệm, dám hy sinh vì lợi ích chung, để trở thành những người hữu dụng, để đưa đất nước vững bước vào kỷ nguyên mới như tinh thần chỉ đạo của Tổng Bí thư Tô Lâm, Ban Tuyên giáo và Dân vận Trung ương đề nghị các Tỉnh ủy, Thành ủy, đảng ủy trực thuộc Trung ương; Ban Tuyên giáo và Dân vận các Tỉnh ủy, Thành ủy, đảng ủy trực thuộc Trung ương; các cơ quan chủ quản xuất bản; các nhà xuất bản, đơn vị in và phát hành sách, căn cứ chức năng, nhiệm vụ, điều kiện thực tế, cần tiếp tục tăng cường công tác lãnh đạo, chỉ đạo của Đảng, quản lý của Nhà nước trong việc ban hành và triển khai chủ trương, chính sách hỗ trợ cụ thể nhằm thúc đẩy văn hóa đọc, coi phát triển văn hóa đọc là trách nhiệm của mỗi Ban, Bộ, ngành, địa phương, đơn vị và toàn xã hội.

Nghiên cứu phát động, khuyến khích phong trào "Toàn dân đọc sách" từ Trung ương đến địa phương bằng nhiều hành động cụ thể, đồng bộ trong toàn hệ thống chính trị; xem xét, xây dựng Quỹ hỗ trợ xuất bản, Quỹ dịch thuật để hỗ trợ, nâng cao chất lượng nội dung và hình thức xuất bản phẩm; cổ vũ, khuyến khích sự tìm tòi, sáng tạo của tác giả, dịch giả, tạo điều kiện thuận lợi nhất cho các hoạt động văn hóa, văn học nghệ thuật thông qua các cơ chế, chính sách; xuất bản nhiều sách hay, sách tốt, sách có chất lượng phù hợp với nhu cầu độc giả. Đa dạng hóa các thể loại sách, bao gồm cả sách in và sách điện tử để đáp ứng thị hiếu đa dạng của bạn đọc.

Quan tâm đầu tư xây dựng, nâng cấp hệ thống thư viện và không gian đọc: Đầu tư phát triển thư viện công cộng, thư viện trường học, thư viện di động, thư viện số; hình thành các câu lạc bộ đọc sách khác nhau trong toàn xã hội để tăng cường khả năng tiếp cận sách cho cộng đồng, đặc biệt là vùng sâu, vùng xa. Tạo không gian đọc tại các địa điểm công cộng như phố sách, đường sách, công viên sách... phát triển thói quen đọc sách mọi nơi và tạo môi trường học tập suốt đời cho nhân dân, xây dựng xã hội học tập, nâng cao dân trí.

Đẩy mạnh các hoạt động khuyến đọc, dần thúc đẩy sâu phong trào toàn dân đọc sách gắn với học tập suốt đời thông qua phát động tuần lễ đọc sách, Ngày hội đọc sách, giới thiệu sách, giao lưu tác giả - tác phẩm, thi kể chuyện theo sách và các chương trình khuyến đọc hấp dẫn; các sự kiện tôn vinh sách, trao giải thưởng cho những tổ chức, cá nhân có thành tích trong việc thúc đẩy văn hóa đọc... để nuôi dưỡng thói quen đọc sách từ nhỏ, lan tỏa tinh thần yêu sách trong cộng đồng. Đẩy mạnh giáo dục kỹ năng đọc sách trong trường học và tổ chức các khóa tập huấn cho tình nguyện viên hỗ trợ người yếu thế tiếp cận sách hiệu quả hơn; tập trung vào việc tiếp cận sách của mọi lứa tuổi, đặc biệt là trẻ em và người cao tuổi...

P.V

Thăm dò, khai quật khảo cổ 4 khu vực thuộc tỉnh Ninh Bình

Thứ trưởng Bộ VHTTDL Hoàng Đạo Cương vừa ký Quyết định số 1031/QĐ-BVHTTDL về việc thăm dò, khai quật khảo cổ tại 4 khu vực thuộc tỉnh Ninh Bình. Cụ thể, Quyết đinh cho phép Viện Khảo cổ học phối hợp với Sở VHTT Ninh Bình, Viện Sử học và Đại học Trent (Canada) thăm dò, khai quật khảo cổ tại Khu vực chùa Bà Ngô (thôn Xuân Trường, xã Trường Yên); Khu vực vườn chùa Thiên Tôn (phường Ninh Mỹ), Khu vực Thành Nội (xã Trường Yên thuộc thành phố Hoa Lư); Khu vực Thung Sọt và Thung Bình (xã Gia Sinh, huyện Gia Viễn). Thời gian thăm dò, khai quật từ ngày 3.5 đến ngày 30.6.2025.

Quyết định cũng yêu cầu, trong thời gian thăm dò, khai quật khảo cổ, cơ quan được cấp giấy phép cần chú ý bảo vệ địa tầng của di tích; có trách nhiệm tuyên truyền cho nhân dân về việc bảo vệ di sản văn hóa ở địa phương, không công bố kết luận chính thức khi chưa có sự thỏa thuận của cơ quan chủ quản và Cục Di sản văn hóa. Những hiện vật thu thập được trong quá trình thăm dò, khai quật khảo cổ, Bảo tàng tỉnh Ninh Bình, Sở VHTT tỉnh Ninh Bình có trách nhiệm giữ gìn, bảo quản tránh để hiện vật bị hư hỏng, thất lạc và báo cáo Bộ trưởng Bộ VHTTDL phương án bảo vệ và phát huy giá trị những hiện vật đó.

Sau khi kết thúc đợt thăm dò, khai quật khảo cổ, Viện Khảo cổ học, Viện Sử học và Sở VHTT Ninh Bình phải có báo cáo sơ bộ và đề xuất phương án quản lý, bảo vệ khu vực đã khai quật khảo cổ trong thời gian chậm nhất 1 tháng và báo cáo khoa học trong thời gian chậm nhất 1 năm, gửi về Bộ VHTTDL. Trước khi công bố kết quả của đợt thăm dò, khai quật khảo cổ tại Việt Nam, Canada và quốc tế, cơ quan được cấp giấy phép và tổ chức, cá nhân tham gia thăm dò, khai quật khảo cổ cần trao đổi, thống nhất với Cục Di sản văn hóa.

V.D

Yêu cầu dừng hoạt động cho du khách "bế" hổ tại khu du lịch sinh thái

Trước thông tin Khu du lịch sinh thái Hòn Nhạn (xã Diễn Đoài, huyện Diễn Châu, Nghệ An) để du khách vuốt ve, bế và chụp ảnh cùng hổ, ngày 15.4, Chi cục Kiểm lâm Nghệ An đã yêu cầu chấn chỉnh và dừng ngay hành vi cho du khách tiếp xúc trực tiếp với động vật hoang dã. Theo Chi cục Kiểm lâm, thời gian gần đây, mạng xã hội lan truyền hình ảnh khách du lịch tiếp xúc gần gũi với một cá thể hổ tại Khu du lịch Hòn Nhạn. Cá thể này có tên là Ngao, khoảng 6 tháng tuổi, nặng 23 kg, thường xuyên được cho tiếp xúc với khách, thậm chí để bế, vuốt ve và chụp hình.

Đây được xác định là hoạt động tự phát, chưa được cơ quan chức năng cấp phép, tiềm ẩn nguy cơ mất an toàn nghiêm trọng cho cả người và động vật. Chi cục Kiểm lâm Nghệ An nhấn mạnh: Việc cho phép tiếp xúc gần với thú dữ là vi phạm các quy định hiện hành về bảo vệ động vật hoang dã, đồng thời có thể dẫn đến lây truyền bệnh giữa người và động vật. Chi cục đã yêu cầu Khu du lịch sinh thái Hòn Nhạn ngừng ngay hoạt động cho du khách tiếp xúc với hổ, đồng thời phải có văn bản giải trình về sự việc gửi tới cơ quan chức năng. Toàn bộ bài viết, hình ảnh liên quan đến hoạt động này cũng phải được gỡ bỏ khỏi các nền tảng mạng xã hội và trang thông tin điện tử của khu du lịch.

PHẠM NGÂN

Trước đó, vào chiều 14.4, ngay sau Lễ đón chính thức, Tổng Bí thư Tô Lâm đã tiến hành hội đàm với ông Tập Cận Bình, Tổng Bí thư BCH Trung ương Đảng Cộng sản Trung Quốc, Chủ tịch nước Cộng hòa nhân dân Trung Hoa.

Trong bầu không khí thân tình, hữu nghị, chân thành, thẳng thắn, hai nhà lãnh đạo đã đi sâu trao đổi về tình hình mỗi Đảng, mỗi nước, quan hệ hai Đảng, hai nước và những vấn đề khu vực, quốc tế cùng quan tâm. Hai bên nhất trí cho rằng, quan hệ hai Đảng, hai nước thời gian qua có nhiều bước phát triển vượt bậc theo phương hướng "6 hơn", trao đổi chiến lược cấp cao và các cấp diễn ra mật thiết, hợp tác thực chất trong các lĩnh vực có nhiều tiến triển, nhất là hợp tác kinh tế - thương mại tăng trưởng tích cực; nền tảng hữu nghị được củng cố vững chắc hơn, với nhiều điểm sáng trong hợp tác du lịch, giáo dục, văn hóa, giao lưu địa phương; hai bên hợp tác tốt tại các cơ chế đa phương, duy trì trao đổi về các vấn đề còn tồn tại theo tinh thần chân thành, cởi mở...

Về phương hướng phát triển quan hệ hai Đảng, hai nước thời gian tới, hai bên nhất trí duy trì giao lưu cấp cao thường xuyên, nâng cấp cơ chế Đối thoại chiến lược giữa các Bộ Ngoại giao - Quốc phòng - Công an lên cấp Bộ trưởng; tăng cường hợp tác thực chất trên các lĩnh vực, thành lập Ủy ban hợp tác đường sắt giữa hai Chính phủ để thúc đẩy hợp tác đường sắt; tổ chức tốt các hoạt động của "Năm giao lưu nhân văn Trung Quốc - Việt Nam 2025", củng cố nền tảng xã hội; phối hợp đa phương chặt chẽ hơn; kiểm soát và giải quyết thỏa đáng bất đồng... Sau hội đàm, hai Tổng Bí thư đã cùng xem và nghe giới thiệu về 45 văn bản thỏa thuận hợp tác trên nhiều lĩnh vực được ký kết giữa các Ban, Bộ, ngành, địa phương hai nước, thể hiện thành quả phong phú, toàn diện mà hai bên đạt được trong chuyến thăm lần này... Tối cùng ngày, Tổng Bí thư Tô Lâm; Chủ tịch nước Lương Cường đã tổ chức chiêu đãi trọng thể chào mừng Tổng Bí thư, Chủ tịch nước Trung Quốc Tập Cận Bình thăm cấp Nhà nước tới Việt Nam.

● Sáng qua 15.4, tại Hà Nội, hai bên đã tổ chức các hoạt động Gặp gỡ hữu nghị nhân dân Việt Nam - Trung Quốc; Lễ khởi động "Hành trình đỏ: Nghiên cứu, học tập của thanh niên"; Lễ khởi động cơ chế hợp tác đường sắt Việt Nam - Trung Quốc

Mốc son mới trong lịch sử quan hệ hữu nghị Việt Nam - Trung Quốc

Chiều qua 15.4, Tổng Bí thư, Chủ tịch nước Trung Quốc Tập Cận Bình và Đoàn đại biểu cấp cao Trung Quốc đã rời Sân bay quốc tế Nội Bài, Hà Nội, kết thúc tốt đẹp chuyến thăm cấp Nhà nước tới Việt Nam từ ngày 14 - 15.4 theo lời mời của Tổng Bí thư Tô Lâm; Chủ tịch nước Lương Cường. Thủ tướng Chính phủ Phạm Minh Chính dẫn đầu đoàn đại biểu Việt Nam ra tận sân bay tiễn đoàn.

Tổng Bí thư Tô Lâm hội đàm với Tổng Bí thư, Chủ tịch nước Trung Quốc Tập Cận Bình **Ảnh: TTXVN**

Tổng Bí thư Tô Lâm và Tổng Bí thư, Chủ tịch nước Tập Cận Bình dự Liên hoan giao lưu hữu nghị nhân dân Việt Nam - Trung Quốc **Ảnh: TTXVN**

Chiều 15.4, hai bên đã ra "Tuyên bố chung giữa nước Cộng hòa XHCN Việt Nam và nước Cộng hòa Nhân dân Trung Hoa về việc tiếp tục làm sâu sắc quan hệ đối tác hợp tác chiến lược toàn diện, thúc đẩy xây dựng cộng đồng chia sẻ tương lai Việt Nam - Trung Quốc có ý nghĩa chiến lược" (Xem toàn văn Bản tuyên bố chung trên Văn Hóa điện tử).

và Triển lãm ảnh 75 năm thiết lập quan hệ ngoại giao Việt Nam - Trung Quốc. Phát biểu đánh giá cao ý nghĩa và tầm quan trọng của hoạt động Gặp gỡ hữu nghị nhân dân Việt Nam - Trung Quốc, tổ chức vào Năm giao lưu nhân văn Việt Nam - Trung Quốc, kỷ niệm 75 năm thiết lập quan hệ ngoại giao hai nước, Tổng Bí thư Tô Lâm nhấn mạnh, thực tiễn lịch sử 75 năm qua cho thấy hữu nghị và hợp tác luôn là dòng chảy chính của quan hệ Việt - Trung. Đảng và Nhà nước Việt Nam coi trọng việc thúc đẩy quan hệ Đối tác hợp tác chiến lược toàn diện, Cộng đồng chia sẻ tương lai Việt Nam - Trung Quốc có ý nghĩa chiến lược vững vàng bước vào kỷ nguyên phát triển mới, vì hạnh phúc của nhân dân hai nước, vì sự nghiệp hòa bình và tiến bộ của nhân loại.

Tổng Bí thư Tô Lâm cho rằng, một trong những phương hướng hợp tác cơ bản, quan trọng nhất của quan hệ Việt - Trung là "củng cố nền tảng xã hội vững chắc hơn", mà thế hệ trẻ hai nước là lực lượng đóng vai trò nòng cốt. Tổng Bí thư đề nghị các tầng lớp nhân dân và thế hệ trẻ hai nước cần gánh vác trọng trách kế thừa và không ngừng phát triển "Mối tình thắm thiết Việt - Hoa, vừa là đồng chí vừa là anh em", tài sản chung quý báu của hai Đảng, hai nước và nhân dân hai nước do Chủ tịch Hồ Chí Minh, Chủ tịch Mao Trạch Đông và các nhà lãnh đạo tiền bối hai nước đích thân gây dựng...

Tổng Bí thư, Chủ tịch nước Trung Quốc Tập Cận Bình bày tỏ vui mừng nhân chuyến thăm Việt Nam có dịp gặp gỡ những người đồng chí, các nhân sĩ hữu nghị và đại diện thế hệ trẻ, thanh niên hai nước. Xúc động nhắc đến những bậc tiền bối cách mạng có đóng góp quan trọng cho quan hệ hai Đảng, hai nước, Tổng Bí thư, Chủ tịch nước Tập Cận Bình nhấn mạnh, quan hệ Trung - Việt "như cây có cội, như suối có nguồn", trong đó tất cả nguồn cội, huyết mạch và sức mạnh của quan hệ hai Đảng, hai nước đều nằm ở nhân dân, ở tình cảm hữu nghị của người dân. Khẳng định việc xây dựng Cộng đồng chia sẻ tương lai Trung Quốc - Việt Nam có ý nghĩa chiến lược phù hợp với lợi ích chung của hai nước, có lợi cho hòa bình, ổn định và phát triển phồn vinh của khu vực và thế giới, Tổng Bí thư, Chủ tịch nước Trung Quốc Tập Cận Bình nhấn mạnh, Trung Quốc sẵn sàng cùng Việt Nam duy trì trao đổi chiến lược cấp cao, củng cố nền tảng xã hội vững chắc; đề nghị hai bên lấy "Năm giao lưu nhân văn Trung - Việt 2025" làm thời cơ, triển khai giao lưu nhân văn bằng các hoạt động phong phú, đa dạng; cùng nhau tổ chức tốt các hoạt động giao lưu ấm áp, gần gũi với người dân, khai thác hiệu quả những "di sản đỏ" của cách mạng hai nước, kể tốt hơn câu chuyện về tình hữu nghị giữa nhân dân hai nước, để tình hữu nghị Trung - Việt được kế thừa từ thế hệ này sang thế hệ khác...

Nhân dịp này, hai bên đã tuyên bố khởi động dự án "Hành trình đỏ: Nghiên cứu, học tập của thanh niên". Với sự chứng kiến của Tổng Bí thư Tô Lâm; Thủ tướng Phạm Minh Chính và Tổng Bí thư, Chủ tịch nước Trung Quốc Tập Cận Bình, hai bên đã khởi động cơ chế hợp tác đường sắt Việt Nam - Trung Quốc và thành lập Ủy ban liên hợp hợp tác đường sắt Việt - Trung. Đây là bước phát triển mới và dấu mốc quan trọng về hợp tác đường sắt, thể hiện sự quan tâm và quyết tâm của lãnh đạo hai Đảng, hai nước đối với việc thúc đẩy hợp tác trong lĩnh vực đường sắt giữa Việt Nam và Trung Quốc.

● Cũng trong sáng 15.4, tại Phủ Chủ tịch, Chủ tịch nước Lương Cường đã hội đàm với Tổng Bí thư BCH Trung ương Đảng Cộng sản Trung Quốc, Chủ tịch nước Cộng hòa nhân dân Trung Hoa Tập Cận Bình. Hai nhà lãnh đạo cùng nhấn mạnh, Việt Nam và Trung Quốc là láng giềng núi liền núi, sông liền sông, tình hữu nghị truyền thống giữa hai Đảng, hai nước do Chủ tịch Hồ Chí Minh, Chủ tịch Mao Trạch Đông và các nhà lãnh đạo tiền bối hai nước đích thân gây dựng, dày công vun đắp là tài sản chung quý báu của hai dân tộc, cần được các thế hệ hai nước kế thừa, gìn giữ, không ngừng phát huy.

Chủ tịch nước Lương Cường khẳng định, Đảng, Nhà nước Việt Nam nhất quán coi việc củng cố và phát triển quan hệ hữu nghị, hợp tác với Trung Quốc là yêu cầu khách quan, lựa chọn chiến lược, ưu tiên hàng đầu trong tổng thể đường lối đối ngoại độc lập, tự chủ, hòa bình, hữu nghị, hợp tác và phát triển, đa phương hóa, đa dạng hóa quan hệ đối ngoại. Chỉ rõ năm nay là 75 năm thiết lập quan hệ ngoại giao, cũng là Năm giao lưu nhân văn Trung - Việt, Tổng Bí thư, Chủ tịch nước Tập Cận Bình cho rằng khuôn khổ quan hệ hai nước từ hữu nghị truyền thống, đồng chí anh em đã trở thành chung tay xây dựng Cộng đồng chia sẻ tương lai có ý nghĩa chiến lược, tạo thành hình mẫu về quan hệ hữu nghị, tương trợ và đoàn kết...

Tổng Bí thư, Chủ tịch nước Trung Quốc Tập Cận Bình đánh giá cao các ý kiến tích cực và đề xuất quan trọng của Chủ tịch nước Lương Cường, khẳng định Đảng, Nhà nước Trung Quốc mong muốn và sẵn sàng duy trì trao đổi chiến lược cấp cao với Việt Nam để phát huy vai trò dẫn dắt quan hệ song phương; tiếp tục làm sâu sắc hợp tác kênh Đảng, Chính phủ, quân đội và thực thi pháp luật; thực hiện tốt kế hoạch hợp tác kết nối giữa sáng kiến "Vành đai, Con đường" với khuôn khổ "Hai hành lang, Một vành đai"; sẵn sàng cùng Việt Nam thúc đẩy hợp tác về hạ tầng giao thông, nhất là 3 tuyến đường sắt kết nối hai nước, khu hợp tác kinh tế qua biên giới, cửa khẩu thông minh; mở rộng nhập khẩu hàng hóa chất lượng cao của Việt Nam...

● Trong khuôn khổ chuyến thăm cấp Nhà nước tới Việt Nam, sáng 15.4, Tổng Bí thư, Chủ tịch nước Tập Cận Bình cùng Đoàn đại biểu cấp cao Trung Quốc đã đặt vòng hoa, vào Lăng viếng Chủ tịch Hồ Chí Minh.

● Trong chuyến thăm, Tổng Bí thư, Chủ tịch nước Trung Quốc Tập Cận Bình đã có các cuộc hội kiến với Thủ tướng Chính phủ Phạm Minh Chính, Chủ tịch Quốc hội Trần Thanh Mẫn.

P.V (tổng hợp)

Lòng tham lợi nhuận bất chấp đạo đức kinh doanh

● HOÀNG HƯƠNG

Trong những năm gần đây, hàng loạt vụ việc liên quan đến thực phẩm giả tại Việt Nam, từ vụ kẹo rau củ Kera đến đường dây sản xuất sữa bột giả quy mô lớn, đã phơi bày một thực trạng đáng buồn về lòng tham lợi nhuận bất chấp đạo đức kinh doanh.

Vụ sữa bột giả vừa được lực lượng chức năng triệt phá vào tháng 4.2025 là một ví dụ điển hình về sự tha hóa văn hóa, đạo đức kinh doanh. Theo thông tin từ cơ quan Công an, đường dây do Hoàng Mạnh Hà và Vũ Mạnh Cường cầm đầu đã sản xuất 573 loại sữa bột giả, nhắm vào các nhóm đối tượng dễ tổn thương như người bị tiểu đường, suy thận, trẻ sinh non và phụ nữ mang thai. Các sản phẩm được quảng cáo chứa tổ yến, đông trùng hạ thảo, bột macca, nhưng thực tế chỉ là hỗn hợp phụ gia rẻ tiền, với chất lượng dưới 70% so với công bố. Trong 4 năm, nhóm này thu về gần 500 tỉ đồng, gây thiệt hại ngân sách nhà nước 28 tỉ đồng do gian lận kế toán. Hành vi này không chỉ đánh lừa người tiêu dùng mà còn tiềm ẩn nguy cơ gây hại lâu dài cho sức khỏe, đặc biệt với những bệnh nhân phụ thuộc vào dinh dưỡng đặc biệt.

Thực phẩm giả không phải vấn đề mới tại Việt Nam. Theo báo cáo của Tổng cục Quản lý thị trường, hàng nghìn vụ vi phạm liên quan đến thực phẩm kém chất lượng đã bị phát hiện trong năm 2024, từ thịt bò giả làm từ thịt lợn tẩm hóa chất đến mật ong pha đường hóa học. Những vụ việc này cho thấy một mô hình chung là, các doanh nghiệp hoặc cá nhân bất chấp đạo đức, sử dụng nguyên liệu rẻ tiền hoặc hóa chất độc hại để tối đa hóa lợi nhuận. Lòng tham lợi nhuận là động lực chính đằng sau các vụ thực phẩm giả. Trong vụ sữa bột giả, Hoàng Mạnh Hà và Vũ Mạnh Cường nhận thấy nhu cầu cao về sữa nội địa và lợi dụng điều này để sản xuất hàng kém chất lượng với chi phí thấp, thu về lợi nhuận khổng lồ. Tương tự, vụ kẹo Kera cho thấy các doanh nghiệp sẵn sàng thổi phồng công dụng sản phẩm, bất chấp hậu quả sức khỏe, chỉ để tăng doanh số. Động cơ kinh tế luôn là yếu tố chính thúc đẩy gian lận thực phẩm, khi các công ty thay thế nguyên liệu chất lượng cao bằng những thứ rẻ tiền hơn để giảm chi phí.

Tuy nhiên, lòng tham cá nhân chỉ là một phần. Lỗ hổng trong quản lý và thực thi pháp luật cũng góp phần không nhỏ. Vụ sữa bột giả hoạt động trong suốt 4 năm mà không bị phát hiện cho thấy sự thiếu hiệu quả trong giám sát chuỗi cung ứng. Các chuyên gia nhận định rằng, quản lý lỏng lẻo và thực thi pháp luật yếu là nguyên nhân khiến hàng giả tràn lan. Thêm vào đó, ý thức của một bộ phận người tiêu dùng, thường ưu tiên giá rẻ hơn chất lượng, vô tình tạo cơ hội cho hàng giả phát triển. Quảng cáo sai sự thật, đặc biệt qua mạng xã hội, càng làm trầm trọng thêm vấn đề khi người tiêu dùng dễ bị cuốn vào những lời hứa hẹn hão huyền. Hậu quả của thực phẩm giả là vô cùng nghiêm trọng. Về sức khỏe, các sản phẩm như sữa bột giả hay kẹo Kera có thể gây ra ngộ độc, rối loạn tiêu hóa, hoặc các bệnh mãn tính như ung thư, đặc biệt ở trẻ em và người bệnh.

Quan trọng hơn, thực phẩm giả làm xói mòn niềm tin của người tiêu dùng. Sau vụ kẹo Kera, nhiều người bày tỏ sự thất vọng trên mạng xã hội, cho rằng họ không còn tin vào các sản phẩm được quảng cáo bởi người nổi tiếng. Tương tự, vụ sữa bột giả khiến người tiêu dùng lo ngại về chất lượng các sản phẩm nội địa, đẩy họ tìm đến hàng nhập khẩu đắt đỏ hơn, làm mất lợi thế của các doanh nghiệp sản xuất trong nước. Để giải quyết vấn đề thực phẩm giả, cần có sự phối hợp chặt chẽ từ nhiều phía. Trước hết, cơ quan chức năng cần tăng cường thanh tra, kiểm tra và áp dụng các biện pháp xử lý nghiêm khắc. Các công nghệ như blockchain hay mã QR nên được triển khai để truy xuất nguồn gốc sản phẩm, giúp người tiêu dùng dễ dàng kiểm chứng chất lượng. Thứ hai, cần nâng cao nhận thức cộng đồng thông qua giáo dục và truyền thông. Người tiêu dùng cần học cách đọc nhãn mác, ưu tiên các thương hiệu uy tín và tố giác hành vi gian lận.

Về phía doanh nghiệp, việc xây dựng văn hóa, đạo đức kinh doanh là yếu tố cốt lõi. Các công ty cần minh bạch hóa quy trình sản xuất, cam kết chất lượng và chịu trách nhiệm khi xảy ra sai phạm. Cuối cùng, cần thay đổi văn hóa tiêu dùng, khuyến khích người dân đặt sức khỏe lên trên giá cả. ■

Phát hiện lô sữa giả đang được đóng gói Ảnh: BÁO CAND

Vụ kẹo rau Kera được cho là "án điểm", tạo sự răn đe đối với giới nghệ sĩ, người nổi tiếng khi tham gia quảng cáo. Nhưng qua vụ sữa giả này, người tiêu dùng cho rằng cần nhiều hơn những bản án thật nặng, thật nghiêm.

Cơn phẫn nộ kéo dài

Những từ khóa nhắc tên BTV Quang Minh, MC Vân Hugo gắn với dòng sữa Hiup, một loại sản phẩm bị lực lượng chức năng phát hiện và đang trong quá trình điều tra, xử lý, do vi phạm quảng cáo liên tục được tìm kiếm trên các nền tảng mạng xã hội. Nhiều sao Việt, người nổi tiếng thổi phồng công dụng sản phẩm khi quảng cáo sữa "bẩn" khiến dư luận nổi giận. Cùng với Quang Minh, Vân Hugo còn có Doãn Quốc Đam, MC Hoàng Linh... cũng bị dân mạng phẫn nộ nhắc tên, với nhiều bình luận trái chiều.

Theo hình ảnh được chụp lại, BTV Quang Minh và Vân Hugo từng quảng cáo cho sữa Hiup. Doãn Quốc Đam, MC Hoàng Linh từng xuất hiện trong quảng cáo cho sữa Cilonmum, do Công ty cổ phần dược quốc tế Group phân phối, thuộc đường dây sản xuất, kinh doanh sữa bột giả quy mô "khủng" vừa bị cơ quan chức năng phối hợp điều tra, triệt phá. Làn sóng thông tin về gần 600 loại sữa giả mà nạn nhân chủ yếu là người bệnh, phụ nữ mang thai và trẻ em khiến cho cộng đồng mạng không thể bình tĩnh. Tuy nhiên đến thời điểm này, những nghệ sĩ bị gọi tên vẫn im lặng.

Cam kết tăng chiều cao 3-5cm chỉ sau 3-6 tháng là nội dung được lặp lại nhiều lần trong các bài quảng cáo về sữa Hiup, tràn ngập trên các nền tảng mạng xã hội. Hàng triệu người tiêu dùng có con đang độ tuổi lớn hẳn chưa quên những phiên quảng cáo cho dòng sữa có công dụng "có một không hai" mà Vân Hugo, Quang Minh không "tiếc lời, tiếc mặt" để chinh phục họ. MC Vân Hugo với tư cách đại diện nhãn hàng "đóng đinh" cam kết: Con uống là cao, uống 3 tháng tăng 3cm, uống 6 tháng tăng 5cm. Không có hocmon tăng trưởng gây dậy thì sớm. Tặng 50 triệu đồng nếu phát hiện sản phẩm có sử dụng chất cấm; hoàn hàng - trả tiền nếu phát hiện hàng giả hàng nhái; hoàn hàng - trả tiền nếu bé không hợp sữa; cam kết sản phẩm an toàn, đạt tiêu chuẩn quốc tế - tiêu chuẩn FDA và tiêu chuẩn vệ sinh an toàn thực phẩm. Nữ MC khẳng định, hàng triệu trẻ đã và đang cải thiện chiều cao nhờ dòng sữa này. Ở một quảng cáo khác trên mạng xã hội, MC Vân Hugo khẳng định Nutri Brand IQ là dòng sữa duy nhất trên thị trường có hàm lượng Gama rất tốt cho trẻ tăng động, chậm nói. Đây chính là bí kíp vàng cho bố mẹ thời hiện đại trong chăm sóc con cái. Lời quảng cáo khiến người tiêu dùng lầm tưởng Nutri Brand IQ như một loại thuốc điều trị trẻ chậm nói, tăng động. Tuy nhiên, đây cũng là một trong những phát ngôn thiếu cơ sở của Vân Hugo.

BTV Quang Minh cũng là cái tên đang khiến cộng đồng mạng yêu cầu rõ trắng đen. Anh từng quảng cáo cho sữa Hiup với các công dụng: Dòng sữa non chuyên biệt, tăng chiều cao và phát triển cho trẻ, được sản xuất trên dây chuyền đạt chuẩn FDA. BTV này còn chia sẻ, trong 15 năm tìm hiểu trên thị trường để tìm ra dòng sữa phù hợp nhất cho các con, gia đình rất tâm đắc với dòng sữa Hiup. Điều này đã đánh vào tâm lý, niềm tin của người tiêu dùng. Nhưng lại là "trái đắng" khi chính dòng sữa này mới đây đã bị Sở Y tế Hà Nội xử phạt bởi quảng cáo "thổi phồng" công dụng. Theo Cục An toàn thực phẩm (Bộ Y tế), sữa là sản phẩm dinh dưỡng bổ sung, việc quảng cáo uống vào hết táo bón, cam kết tăng 3-5cm chiều cao sau 3-6 tháng là không có cơ sở.

Giữa cơn phẫn nộ đỉnh điểm, cộng đồng mạng, đặc biệt là số lượng lớn người tiêu dùng mua hàng do tin tưởng người nổi tiếng đã không dừng lại ở những chỉ trích, họ còn yêu cầu đối tượng đã lạm dụng niềm tin của họ để trục lợi cần lên tiếng rõ ràng. Nhiều người còn cho rằng, chắc gì những nhân vật này đã sử dụng sản

> *Hành vi quảng cáo sai sự thật theo quy định hiện nay sẽ bị xử phạt hành chính, mức phạt tối đa là 80 triệu đồng với cá nhân và 160 triệu đồng đối với tổ chức. So sánh mức thù lao cho một người nổi tiếng khi quảng cáo có thể lên tới vài trăm triệu đồng thì mức phạt này là con số quá nhỏ. Đây là điều bất hợp lý, dẫn đến tình trạng nhiều người nổi tiếng vẫn cố tình bất chấp để quảng cáo sai sự thật, vì lợi nhuận khổng lồ.*
>
> *Với tư cách là Chủ tịch Hiệp hội Quảng cáo Việt Nam, thành viên BST sửa đổi, bổ sung Luật Quảng cáo, tôi cho rằng rất cần thiết có những giải pháp mạnh nhằm đẩy lùi vấn nạn này, đó phải là những "án phạt" thật nặng, thật nghiêm"*
>
> **(Ông NGUYỄN TRƯỜNG SƠN, Chủ tịch Hiệp hội Quảng cáo Việt Nam)**

NGHỆ SĨ, NGƯỜI CỦA CÔNG CHÚNG KHIẾN DƯ LUẬN BỨC XÚC VÌ QUẢNG CÁO LỪA DỐI:

Cần có giải pháp mạnh với những "bản án" thật nặng, thật nghiêm

PHƯƠNG ANH

Chưa nguôi cơn phẫn nộ sau vụ kẹo rau Kera, thông tin triệt phá đường dây sản xuất gần 600 loại sữa giả tiếp tục tạo cơn địa chấn. Niềm tin bị phản bội, cộng đồng mạng réo rắt gọi tên nhiều nghệ sĩ, người nổi tiếng, chuyên gia đã từng tham gia quảng cáo các dòng sữa giả đa công dụng. Có những nhân vật bị chỉ trích gay gắt bởi sự nhẫn tâm lừa dối khách hàng.

phẩm như quảng cáo họ đưa đến khách hàng.

Chế tài nghiêm khắc dẹp quảng cáo "bẩn"

Các chuyên gia văn hóa nhận định, cơn phẫn nộ của công chúng trước hiện tượng nghệ sĩ, người nổi tiếng vì tiền mà quảng cáo bất chấp ngày càng chất chồng. Có thể nói ở thời điểm này đã lên đỉnh điểm.

Nhìn lại thời gian trước, vô số nghệ sĩ từng "muối mặt" xin lỗi công chúng sau khi vướng ồn ào quảng cáo sai sự thật: Hoa hậu Thùy Tiên, NSND Hồng Vân, diễn viên Quyền Linh, NSƯT Cát Tường… Công thức chung "sản phẩm + người nổi tiếng" dường như lâu nay là "con bài" quen thuộc để nhiều nhãn hàng đi ra thị trường. Hệ quả là không ít nghệ sĩ, người nổi tiếng đã tiếp tay cho dòng chảy quảng cáo "bẩn" trên thị trường. Đáng chú ý, nhiều nghệ sĩ, người nổi tiếng còn đưa cả con cái, người thân cùng quảng cáo, tăng độ tin cậy và khuyên mọi người cùng mua sản phẩm. Trao đổi với *Văn Hóa*, ông Nguyễn Trường Sơn, Chủ tịch Hiệp hội Quảng cáo Việt Nam, thành viên BST sửa đổi, bổ sung Luật Quảng cáo cho biết, ngay thời điểm này, dự thảo Luật Quảng cáo đang tiếp tục được chỉnh sửa, hoàn thiện. Những diễn biến thực tiễn, đặc biệt là bất cập nảy sinh từ thực trạng các nghệ sĩ, KOLS, người nổi tiếng… quảng cáo gian dối chính là cơ sở quan trọng để các thành viên BST, các chuyên gia căn cứ, xây dựng các chế tài quản lý, đủ sức răn đe.

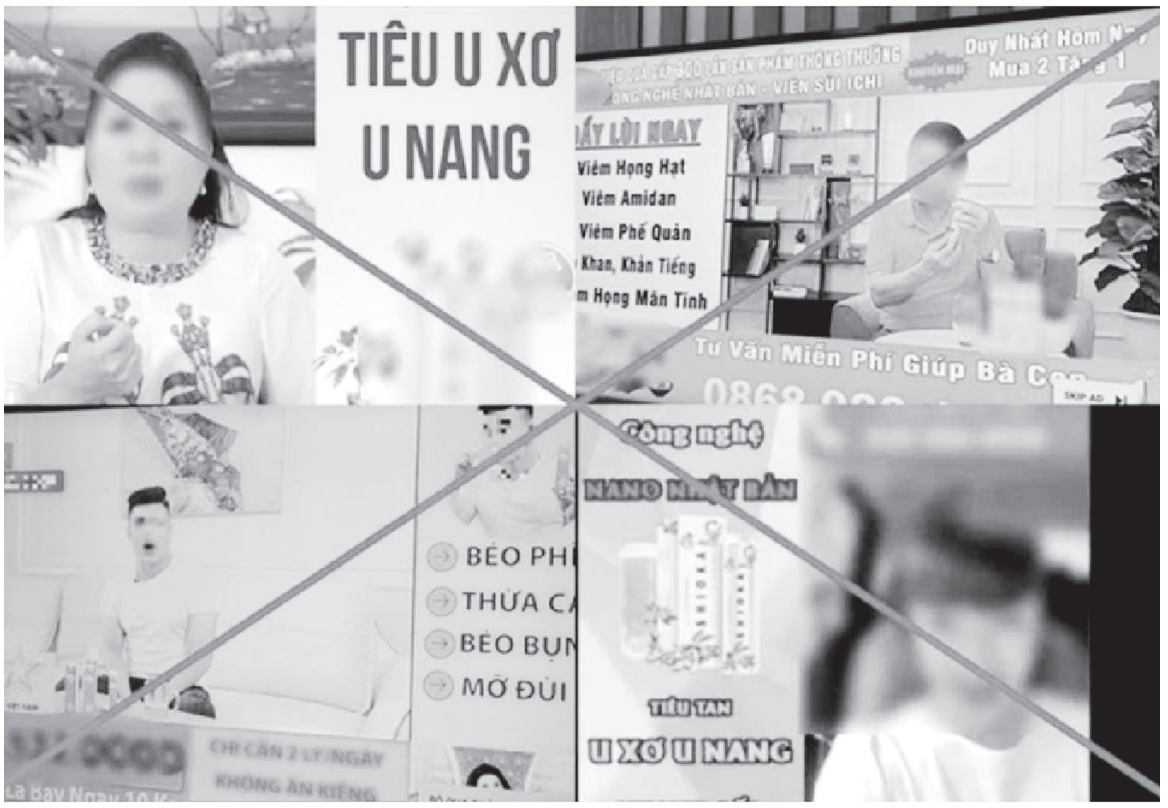

Hình ảnh Vân Hugo quảng cáo sữa được chia sẻ những ngày qua

Quảng cáo sai sự thật là vấn nạn lâu nay, gây ảnh hưởng không nhỏ đến người tiêu dùng. Cũng như một công thức, sau khi bị phát hiện quảng cáo sai sự thật, đa phần người nổi tiếng chọn công khai xin lỗi, rút kinh nghiệm. Tuy nhiên, thực trạng này liên tiếp xảy ra, thậm chí tính chất ngày càng nghiêm trọng, gây bức xúc đối với người tiêu dùng. Vì lợi nhuận, các KOLs, người nổi tiếng bất chấp sự thật, bỏ qua cả vấn đề đạo đức để trở thành cầu nối đưa đến người tiêu dùng nhiều quảng cáo sai sự thật. Ông Trường Sơn phân tích, hành vi quảng cáo sai sự thật theo quy định hiện nay sẽ bị xử phạt hành chính, mức phạt tối đa là 80 triệu đồng với cá nhân và 160 triệu đồng đối với tổ chức. So sánh mức thù lao cho một người nổi tiếng khi quảng cáo có thể lên tới vài trăm triệu đồng thì mức phạt này là con số quá nhỏ. Đây là điều bất hợp lý, dẫn đến tình trạng nhiều người nổi tiếng vẫn cố tình bất chấp để quảng cáo sai sự thật, vì lợi nhuận khổng lồ. "Với tư cách là Chủ tịch Hiệp hội Quảng cáo Việt Nam, thành viên BST sửa đổi, bổ sung Luật Quảng cáo, tôi cho rằng rất cần thiết có những giải pháp mạnh nhằm đẩy lùi vấn nạn này, đó phải là những "án phạt" thật nặng, thật nghiêm", ông Sơn nêu.

Cũng về nội dung này, tại cuộc họp báo Chính phủ thường kỳ tháng 3.2025, Thứ trưởng Thường trực Bộ VHTTDL Lê Hải Bình cho biết, trong quá trình sửa đổi, bổ sung dự thảo Luật Quảng cáo, Bộ VHTTDL đã nhận được nhiều ý kiến đóng góp tâm huyết, rất đúng và sát với thực tiễn. Dự kiến luật sẽ bổ sung một số điều cụ thể nhằm chấn chỉnh hiện tượng người của công chúng, nghệ sĩ quảng cáo sai sự thật. Trước hết, mỗi người tham gia vào quảng cáo trên mạng phải chịu trách nhiệm trước luật pháp nói chung và Luật Quảng cáo nói riêng. Mặt khác, những người của công chúng, các nghệ sĩ tham gia quảng cáo phải chịu trách nhiệm, có xác minh một cách minh bạch, cụ thể về sản phẩm mà mình quảng cáo.

Cùng với việc sửa luật, Bộ VHTTDL cũng dự thảo Nghị định với các điều khoản điều chỉnh hoạt động người của công chúng, nghệ sĩ. Trong đó tăng cường các mức phạt, bổ sung các chế tài xử phạt nghiêm khắc; có thể tính đến các biện pháp như cấm không cho quảng cáo, hạn chế hoạt động nghệ thuật, hạn chế xuất hiện trên truyền thông, mạng xã hội... Cùng với việc tăng mức xử phạt và các chế tài xử lý với người nổi tiếng vi phạm quảng cáo, theo Thứ trưởng Thường trực Lê Hải Bình, cần có biện pháp nâng cao hơn nữa nhận thức của người tham gia quảng cáo, cũng như nâng cao nhận thức của người dân để mọi người đều có khả năng đánh giá thật, giả về nội dung quảng cáo. ■

Bát nháo nghệ sĩ, người của công chúng quảng cáo bao giờ chấm dứt

Trách nhiệm về vụ sản xuất, kinh doanh gần 600 loại sữa bột giả?

Hôm qua 15.4, Bộ Y tế cung cấp thông tin liên quan đến vụ việc sản xuất, kinh doanh sữa giả. Về trách nhiệm phòng, chống thực phẩm giả, kém chất lượng, Bộ Y tế cho biết, quản lý an toàn thực phẩm được quy định tại Luật An toàn thực phẩm, trong đó quản lý an toàn thực phẩm của các Bộ: Y tế, Nông nghiệp và Phát triển nông thôn (nay là Bộ Nông nghiệp và Môi trường), Công thương và UBND các cấp. Bộ Y tế cũng cho biết, theo quy định, đa số các thực phẩm được tự công bố và có 4 nhóm cần kiểm soát chặt hơn thì phải được đăng ký bản công bố sản phẩm với cơ quan Nhà nước có thẩm quyền trước khi đưa ra lưu thông trên thị trường.

Theo Bộ này, công tác hậu kiểm các sản phẩm sau công bố hết sức quan trọng. Với vai trò là thường trực Ban chỉ đạo liên ngành Trung ương về an toàn thực phẩm, hằng năm, Bộ Y tế đều xây dựng và ban hành kế hoạch hậu kiểm các cơ sở sản xuất, kinh doanh thực phẩm làm cơ sở cho các Bộ, ngành và địa phương xây dựng và triển khai kế hoạch của mình; phối hợp liên ngành để xử lý nghiêm các hành vi quảng cáo sai sự thật, lừa dối người tiêu dùng.

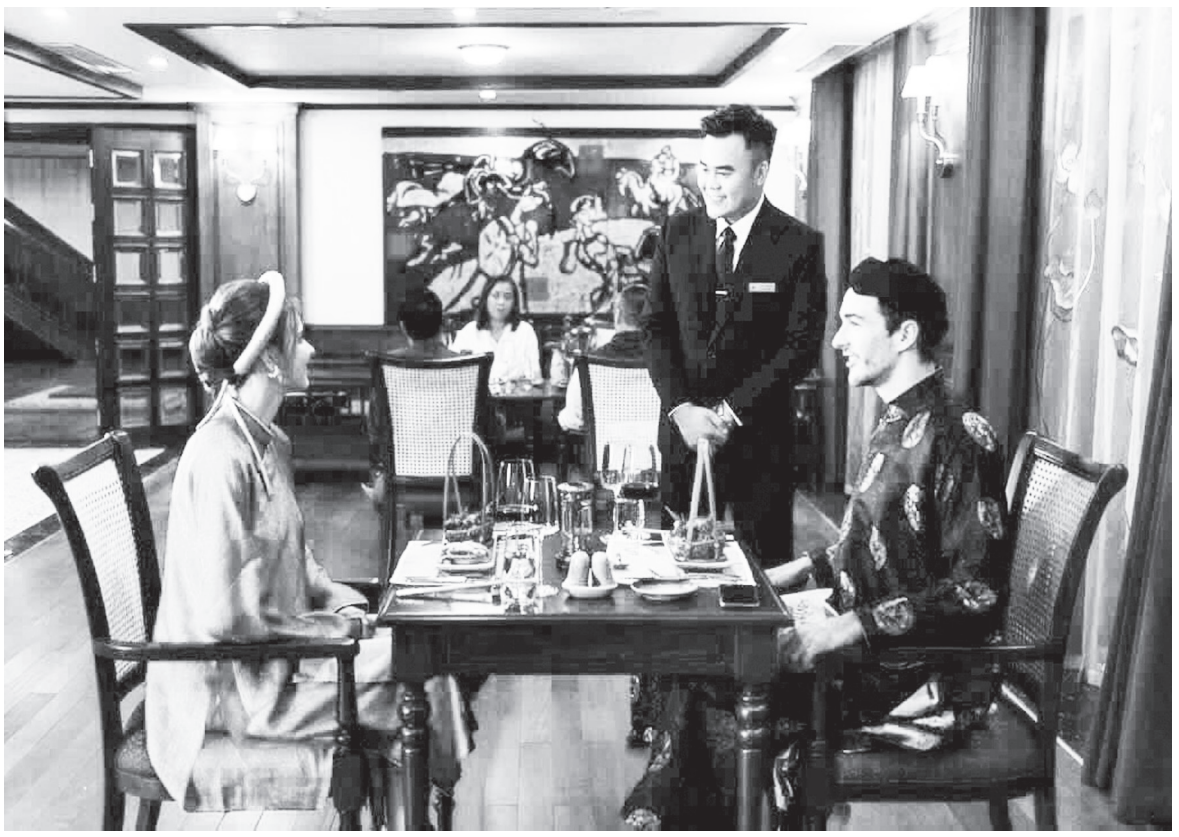
Cục An toàn thực phẩm (Bộ Y tế) cũng khẳng định, thường xuyên phối hợp chặt chẽ với các đơn vị của Bộ Công an tiến hành kiểm tra định kỳ và đột xuất các cơ sở sản xuất, kinh doanh thực phẩm theo thẩm quyền; phối hợp trong các hoạt động chuyên môn, cung cấp hồ sơ giấy tờ liên quan để cơ quan công an làm căn cứ khởi tố vụ án, đặc biệt trong các vụ án sản xuất kinh doanh thực phẩm giả, thực phẩm có chứa chất cấm.

Hằng năm, Cục An toàn thực phẩm có các văn bản chỉ đạo Sở Y tế các địa phương, Sở An toàn thực phẩm TP.HCM triển khai công tác hậu kiểm an toàn thực phẩm trên địa bàn. Ngoài ra, Bộ Y tế đã phối hợp với Bộ Công an và các Bộ, ngành liên quan nghiên cứu, đề xuất tăng chế tài xử lý vi phạm hành chính về an toàn thực phẩm đối với các nhóm hành vi hay vi phạm... **B.N**

Đào tạo thực hành - chìa khóa cải thiện nguồn nhân lực

ĐINH VŨ - ĐỖ LONG

Trong bối cảnh ngành Du lịch đang phục hồi mạnh mẽ sau đại dịch Covid-19, với những con số tăng trưởng ấn tượng và tiềm năng bứt phá rõ rệt, bài toán nhân lực lại một lần nữa được đặt ra như một "nút thắt cổ chai" cản trở sự phát triển bền vững. Tình trạng thiếu hụt lao động chất lượng cao, khoảng cách giữa đào tạo và thực tiễn cùng yêu cầu đổi mới mô hình giáo dục nghề nghiệp là những vấn đề cấp thiết cần được nhìn nhận nghiêm túc và hành động quyết liệt.

Các doanh nghiệp du lịch, khách sạn thường xuyên phải đào tạo lại nguồn nhân lực để đáp ứng nhu cầu thị trường
Ảnh: PHẠM HÀ

Nỗi lo thường trực

GS.TS Đào Mạnh Hùng, Chủ tịch Liên chi hội Đào tạo Du lịch Việt Nam (VITEA), Hiệu trưởng Trường Quản trị Khách sạn Quốc tế Imperial cho biết: "Ngành du lịch Việt Nam đang chứng kiến những bước tiến ngoạn mục trong giai đoạn hậu Covid-19. Riêng trong tháng 3.2025, lượng khách quốc tế đến Việt Nam đạt trên 2 triệu lượt, tăng 28,5% so với cùng kỳ năm 2024. Đây là tín hiệu đáng mừng cho thấy du lịch đang bước vào giai đoạn bứt phá".

Tuy nhiên, đằng sau những con số sáng sủa ấy là thực tế đáng lo ngại: Nguồn nhân lực du lịch đang vừa thiếu vừa yếu. Theo thống kê, hiện cả nước có 195 cơ sở đào tạo du lịch, trong đó có 65 trường đại học, 55 trường cao đẳng, 71 trường trung cấp và 4 trung tâm đào tạo nghề, cùng 2 đơn vị doanh nghiệp tham gia đào tạo. Mỗi năm, toàn hệ thống chỉ cung cấp được khoảng 20.000 nhân sự, trong khi nhu cầu thực tế lên đến 400.000 người. Điều đáng lo hơn là cơ cấu trình độ. Tỉ lệ lao động có trình độ đại học và sau đại học chỉ chiếm 9,7%, lao động trình độ sơ, trung cấp và cao đẳng chiếm khoảng 50%, còn lại là 39,3% chưa qua đào tạo chuyên môn. Đặc biệt, chỉ 43% lao động đang làm việc trong ngành từng được đào tạo bài bản.

Theo bà Đỗ Hồng Xoan, Phó Chủ tịch Hiệp hội Du lịch Việt Nam, Chủ tịch Liên chi hội Khách sạn Việt Nam, hậu quả của đại dịch Covid-19 đã khiến nhiều lao động chất lượng cao rời bỏ ngành, chuyển sang các lĩnh vực khác và không quay trở lại. "Tình trạng này khiến các khách sạn 4-5 sao gặp khó khăn trong tuyển dụng và vận hành, đặc biệt là rất khó khi triển khai ứng dụng công nghệ số trong quản lý, chuyển đổi số trong du lịch", bà Xoan chia sẻ. Còn với các khách sạn từ 3 sao trở xuống, việc triển khai chuyển đổi số gần như bất khả thi do thiếu đội ngũ nhân lực có hiểu biết về phần mềm và thiết bị công nghệ. "Chuyển đổi số sẽ thất bại nếu không có nhân lực phù hợp", bà Đỗ Hồng Xoan cảnh báo.

Để cải thiện thực trạng này, bà Xoan đề xuất cần thay đổi tư duy đào tạo theo hướng thực chất, gắn liền với thực tiễn. "Mô hình đào tạo nghề tại Thụy Sĩ, với 25% lý thuyết và 75% thực hành tại khách sạn, là một ví dụ tiêu biểu. Ngành giáo dục cần phối hợp chặt chẽ với doanh nghiệp để bảo đảm đầu ra sát với yêu cầu thị trường. Trong đó, hệ thống khách sạn là đơn vị sử dụng nhân lực lớn nhất, chiếm 65% tổng doanh thu ngành Du lịch".

Từ thực tế đào tạo tại Trường Cao đẳng Du lịch Hà Nội, ông Trịnh Cao Khải, Hiệu trưởng trường, Phó Chủ tịch VITEA cho biết: "Chương trình đào tạo của chúng tôi hiện đang được xây dựng theo hướng tích hợp, với ba trụ cột chính: Kiến thức chuyên môn, kỹ năng thực hành và thái độ nghề nghiệp. Trong đó, kỹ năng thực hành được đặt làm trọng tâm, xuất phát từ nhu cầu thực tế của doanh nghiệp. Tuy vậy, vẫn còn khoảng cách giữa chương trình đào tạo và yêu cầu từ thị trường lao động".

Ông Trịnh Cao Khải đề xuất, cần tăng cường liên kết giữa các trường đào tạo trong nước để chia sẻ nguồn lực, giảm chi phí và nâng cao hiệu quả đào tạo. Đồng thời, nên đẩy mạnh đưa sinh viên đi thực tập ở nước ngoài để rèn luyện kỹ năng hội nhập và phát triển thành những công dân du lịch toàn cầu.

Tại Trường Quản trị Khách sạn Quốc tế Imperial, mô hình đào tạo được xây dựng hoàn toàn theo chuẩn quốc tế. GS. Đào Mạnh Hùng chia sẻ: "Yếu tố then chốt trong việc chuẩn bị cho sinh viên ngành Du lịch - khách sạn không nằm ở lý thuyết, mà ở thực hành trong môi trường chuẩn mực, chuyên nghiệp". Sinh viên tốt nghiệp chương trình tại Imperial được cấp hai văn bằng: Bằng thực hành nghề nghiệp do trường cấp và Practical Diploma Level 3 do Tổ chức NCF (Anh) cấp. Nhờ đó, họ có thể làm việc tại bất kỳ quốc gia nào mà không gặp rào cản về kỹ năng hay chuyên môn.

Ứng dụng trí tuệ nhân tạo

Bên cạnh việc chú trọng thực hành và gắn kết doanh nghiệp, việc ứng dụng công nghệ, đặc biệt là trí tuệ nhân tạo (AI) trong đào tạo cũng đang mở ra nhiều hướng đi mới. Ông Phạm Ngọc Hiếu, Giám đốc kinh doanh VietED cho rằng: "AI không chỉ giúp cá nhân hóa quá trình học, mà còn hỗ trợ đánh giá kỹ năng và phản hồi theo thời gian thực. Đây là xu hướng không thể thiếu trong đào tạo hiện đại".

AI có thể hỗ trợ xây dựng các mô hình mô phỏng thực hành, tăng cường tương tác trong giảng dạy ngoại ngữ và mô phỏng tình huống phục vụ khách - những kỹ năng thiết yếu trong ngành dịch vụ. Từ mô hình "school-in-hotel" đến việc đưa sinh viên đi thực tập ở nước ngoài, từ chuẩn hóa đầu ra đến ứng dụng AI, việc đào tạo du lịch đang đứng trước cơ hội để thay đổi tận gốc. Nhưng để những nỗ lực ấy thực sự tạo ra khác biệt, các chuyên gia cho rằng, cần có chính sách vĩ mô, thúc đẩy hợp tác công - tư, đồng thời nâng cao năng lực đội ngũ giảng viên và cam kết chất lượng từ chính các cơ sở đào tạo.

Trong bối cảnh ngành Du lịch Việt Nam bước vào giai đoạn phục hồi và phát triển bứt phá, nguồn nhân lực chất lượng cao sẽ là yếu tố quyết định sự thành công. Không chỉ cần thêm người, ngành Du lịch đang cần những con người được đào tạo bài bản, có kỹ năng thực hành vững vàng, có khả năng làm việc trong môi trường toàn cầu. "Chúng ta cần đào tạo để ra nghề, chứ không phải chỉ ra trường. Phải xác định rõ, đầu tư cho giáo dục du lịch là đầu tư cho ngành kinh tế mũi nhọn của đất nước", bà Đỗ Hồng Xoan nhấn mạnh. ■

Đồng Nai gia tăng trải nghiệm cho du khách

Sở VHTTDL tỉnh Đồng Nai vừa ban hành kế hoạch thực hiện chương trình Kích cầu phát triển du lịch năm 2025, với thông điệp "Đồng Nai - Đến để cảm nhận". Chương trình nhằm tạo điều kiện thu hút khách du lịch đến tham quan, nghỉ dưỡng tại Đồng Nai, góp phần duy trì sự phát triển du lịch của Đồng Nai đạt hai con số, tạo đà phát triển du lịch, góp phần phát triển kinh tế - xã hội cho những năm tiếp theo. Đồng thời gia tăng trải nghiệm dịch vụ du lịch cho du khách thông qua các chương trình du lịch phong phú, đa dạng, chất lượng.

Nội dung Chương trình được tổ chức thông qua các hoạt động, sự kiện góp phần thu hút khách du lịch. Phối hợp các đơn vị liên quan tham mưu lãnh đạo tỉnh tổ chức Lễ hội Gốm và khinh khí cầu Đồng Nai năm 2025; tổ chức giải chạy việt dã tại các địa phương như: Giải chạy tại khu vực Vườn quốc gia Cát Tiên, Khu Bảo tồn thiên nhiên - văn hóa Đồng Nai, rừng Gia Canh, núi Chứa Chan, đồng thời đăng cai các giải thể thao cấp khu vực và quốc gia.

Tổ chức các sự kiện về văn hóa, ẩm thực, du lịch và thể thao trên địa bàn. Thực hiện chương trình ưu đãi về giá cả, dịch vụ, gia tăng trải nghiệm cho khách du lịch. Đồng thời vận động các khu, điểm du lịch, các cơ sở lưu trú du lịch, vận tải khách du lịch, các cơ sở kinh doanh dịch vụ khác có chính sách ưu đãi phù hợp cho khách du lịch, các doanh nghiệp lữ hành để xây dựng các chương trình du lịch phù hợp, đa dạng để thu hút khách đến Đồng Nai tham quan, trải nghiệm và nghỉ dưỡng.

Để thực hiện Chương trình, Sở VHTTDL huy động sự tham gia của các tổ chức, cá nhân triển khai xây dựng các chương trình kích cầu có hiệu quả. Doanh nghiệp du lịch ưu đãi về giá cả nhưng đảm bảo chất lượng dịch vụ để kích cầu du lịch của người dân. Công tác tuyên truyền, quảng bá Chương trình phải được thực hiện thường xuyên nhằm thông tin kịp thời đến người dân và khách du lịch.

MINH LÝ

Giữ lửa nghề dệt thổ cẩm

● **Bài, ảnh: NGỌC HÒA**

Những năm qua, tỉnh Kon Tum đã có nhiều nỗ lực nhằm bảo tồn và phát huy nghề dệt thổ cẩm, một phần không thể thiếu trong di sản văn hóa dân tộc. Đặc biệt, việc triển khai Dự án 6 về "Bảo tồn, phát huy giá trị văn hóa truyền thống tốt đẹp của các dân tộc thiểu số gắn với phát triển du lịch", đã tạo nên bước chuyển mình rõ nét cho sự hồi sinh và phát triển bền vững của nghề truyền thống này.

Tổ hợp tác dệt thổ cẩm thôn Ri Mẹt, xã Đăk Môn, huyện Đăk Glei quy tụ nhiều nghệ nhân lành nghề

Với quyết tâm gìn giữ bản sắc văn hóa truyền thống của các dân tộc thiểu số, Tỉnh ủy Kon Tum đã ban hành Nghị quyết số 08-NQ/TU về bảo tồn và phát huy giá trị nghề truyền thống của các dân tộc thiểu số tại chỗ đến năm 2025, định hướng đến năm 2030. Ngay sau đó, UBND tỉnh đã phê duyệt Đề án "Bảo tồn và phát huy giá trị nghề truyền thống của các dân tộc thiểu số tại chỗ", trong đó nghề dệt thổ cẩm được đặt làm trọng tâm. Gắn với đó là việc triển khai hiệu quả Dự án 6, đã góp phần gìn giữ và phát triển các giá trị văn hóa truyền thống, đặc biệt là nghề dệt thổ cẩm, kết hợp chặt chẽ với phát triển du lịch và tạo sinh kế bền vững cho người dân.

Theo Sở VHTTDL tỉnh Kon Tum, từ năm 2017 đến nay, tỉnh đã hỗ trợ 350 bộ khung dệt cho các hộ gia đình và nhóm hộ có hoạt động sản xuất nghề dệt thổ cẩm trên địa bàn. Riêng tại TP Kon Tum, đã thành lập 8 tổ hợp tác dệt thổ cẩm, chủ yếu tập trung tại các xã, phường có tiềm năng phát triển du lịch cộng đồng và du lịch sinh thái. Bên cạnh đó, tổ chức 34 lớp truyền dạy nghề dệt thổ cẩm, thu hút hơn 600 học viên tham gia. Trong đó, riêng Sở VHTTDL đã tổ chức 10 lớp với 300 học viên; các huyện, thành phố triển khai 24 lớp tại các làng, thôn nhằm truyền nghề cho thế hệ trẻ, là lực lượng kế thừa giữ gìn di sản văn hóa dân tộc.

Nhờ những hoạt động thiết thực này, số lượng người tham gia dệt thổ cẩm trên toàn tỉnh ngày càng gia tăng, góp phần khôi phục và duy trì nghề truyền thống trong cộng đồng. Nghề dệt thổ cẩm không chỉ giữ gìn bản sắc văn hóa dân tộc mà còn mang lại thu nhập ổn định, trung bình từ 2,5 - 3,5 triệu đồng mỗi tháng cho các nghệ nhân dân tộc thiểu số tại chỗ.

Tại thôn Ri Mẹt, xã Đăk Môn, huyện Đăk Glei, Tổ hợp tác dệt thổ cẩm được thành lập từ năm 2022 với sự hỗ trợ kinh phí của địa phương, quy tụ nhiều nghệ nhân lành nghề. Chị Y Nhổ, Tổ trưởng chia sẻ: "Việc thành lập tổ hợp tác giúp các thành viên thêm gắn bó, yêu nghề và có thêm thu nhập. Quan trọng nhất là chúng tôi có điều kiện để truyền nghề cho lớp trẻ trong thôn, để các em hiểu và tự hào về truyền thống của dân tộc".

Tại làng Kon Klor, phường Thắng Lợi, TP Kon Tum, nghệ nhân ưu tú Y Hanh, một trong những người nặng lòng với nghề dệt thổ cẩm Ba Na cùng 15 thành viên trong tổ duy trì hoạt động thường xuyên. Bà cho biết: "Chúng tôi không chỉ dệt vải mà còn cách tân họa tiết, sáng tạo mẫu mã để sản phẩm phù hợp với thị hiếu hiện đại. Mỗi tấm vải dệt tay có giá từ 1,5 triệu đồng, không chỉ là sản phẩm thủ công mà còn là kết tinh của văn hóa và tâm huyết người làm nghề".

Ông Phan Văn Hoàng, Phó Giám đốc Sở VHTTDL tỉnh Kon Tum cho biết, tỉnh Kon Tum tiếp tục đặt mục tiêu bảo tồn và phát huy giá trị nghề dệt thổ cẩm, gắn với phát triển du lịch và nâng cao đời sống người dân. Việc khuyến khích thế hệ trẻ tham gia học nghề, cùng với sự hỗ trợ từ chính quyền và các tổ chức sẽ giúp nghề dệt thổ cẩm truyền thống tiếp tục phát triển bền vững trong tương lai. "Nhờ những nỗ lực bảo tồn, nghề dệt thổ cẩm của các dân tộc thiểu số trên địa bàn tỉnh đang từng bước hồi sinh mạnh mẽ. Đây không chỉ là nét văn hóa đặc trưng mà còn là động lực giúp người dân phát triển kinh tế, góp phần vào mục tiêu giảm nghèo bền vững và xây dựng nông thôn mới", Phó giám đốc Sở VHTTDL Kon Tum nhấn mạnh.

Dù đã có nhiều kết quả đáng ghi nhận, hành trình bảo tồn và phát huy giá trị nghề dệt thổ cẩm truyền thống vẫn còn nhiều thách thức. Để nghề sống khỏe, phát triển bền vững, cần tiếp tục có sự đồng hành mạnh mẽ hơn từ các cấp chính quyền, sự sáng tạo của người dân và đặc biệt là sự quan tâm, hỗ trợ chính sách, thị trường để các sản phẩm thổ cẩm Kon Tum không chỉ đẹp về giá trị truyền thống mà còn hấp dẫn về giá trị thương mại. ■

Các tổ hợp tác dệt thổ cẩm là nơi truyền dạy, trao truyền cho thế hệ trẻ

Trang phục thổ cẩm của người Giẻ Triêng trong lễ hội

Hội bài chòi phục vụ người dân và du khách

Trong khuôn khổ Tuần lễ Du lịch tỉnh Quảng Ngãi năm 2025, Sở VHTTDL phối hợp với Trung tâm Văn hóa Nghệ thuật tỉnh Quảng Ngãi tổ chức Chương trình nghệ thuật dân ca và hội bài chòi dân gian tại Quảng trường đường Phạm Văn Đồng (TP Quảng Ngãi).

Tại đây, đông đảo du khách và quần chúng nhân dân đã được thưởng thức nhiều tiết mục đặc sắc, được dàn dựng công phu như hát bài chòi, hô bài chòi, điệu lý, hòa tấu nhạc cụ dân tộc, liên khúc dân ca. Khán giả cũng được phát các thẻ bài để tham gia hoạt động chơi bài chòi. Thẻ bài ghi từ, cụm từ trùng với thẻ rút thăm của nghệ nhân sẽ được trúng thưởng.

Chương trình đã thu hút đông đảo người dân và du khách đến dự xem. Qua đó, góp phần tuyên truyền, quảng bá, phát triển, nhân rộng mô hình trình diễn nghệ thuật bài chòi gắn với các hoạt động văn hóa, du lịch; trao truyền, phát huy giá trị di sản cho thế hệ trẻ. Đây cũng là dịp để các nghệ nhân, diễn viên trình diễn nghệ thuật bài chòi trên địa bàn tỉnh có cơ hội được gặp gỡ, giao lưu, học hỏi kinh nghiệm, làm phong phú kiến thức và kỹ năng liên quan đến việc thực hành các hình thức nghệ thuật bài chòi.

Tin, ảnh: NHƯ ĐỒNG

Du khách và nhân dân được thưởng thức nhiều tiết mục đặc sắc

Lại thêm công trình văn hóa "l

Bài, ảnh: THÙY TRANG

Dịp kỷ niệm 50 năm Ngày Giải phóng miền Nam, thống nhất đất nước (30.4.1975 - 30.4.2025) đã cận kề, TP.HCM cũng đang khẩn trương hoàn thiện hàng loạt công trình trọng điểm, trong đó nhiều thiết chế văn hóa, thể thao được kỳ vọng sẽ trở thành biểu tượng mới, góp phần nâng cao chất lượng sống người dân.

Tuy nhiên, bên cạnh những công trình kịp "về đích" vẫn còn không ít dự án buộc phải "lỗi hẹn". Thực tế này đặt ra nhiều trăn trở trong công tác đầu tư, phát triển hạ tầng văn hóa, thể thao (VHTT) của thành phố.

Vì lý do khách quan

Được biết, để chào mừng sự kiện trọng đại của đất nước, TP.HCM định hướng có 55 công trình và bắt đầu triển khai kế hoạch thi đua từ năm ngoái. Các chương trình, công trình, dự án này được triển khai thi đua để hoàn thành hoặc khởi công dịp 30.4.2025.

Rạp xiếc và biểu diễn đa năng Phú Thọ (quận 11) là một trong các công trình, dự án trọng điểm của thành phố để chào mừng kỷ niệm 50 năm thống nhất đất nước. Dự án cũng được kỳ vọng là một trong những công trình, thiết chế văn hóa mới tiêu biểu của thành phố mang tên Bác. Theo dự kiến, ngày 30.4.2025, Rạp xiếc và biểu diễn đa năng Phú Thọ sẽ khánh thành và có show diễn đầu tiên. Với thiết kế, công trình này bao gồm một khối công trình chính 12 tầng, diện tích 3.910m² và sân khấu có sức chứa 2.000 chỗ ngồi, bao gồm một sân khấu tròn di động, một sân khấu hình chữ nhật nối tiếp sân khấu tròn tạo thành sân khấu đa năng với hệ thống nâng xoắn ốc, có thể di chuyển trong nước hoặc không có nước để phục vụ các chương trình xiếc, nghệ thuật khác nhau.

Mặt sân khấu được cấu tạo để phù hợp với các loại hình nghệ thuật, gồm biểu diễn các tiết mục cổ điển, xiếc thú và trượt băng nghệ thuật… Tổng mức đầu tư dự án gần 1.400 tỉ đồng, thời gian sử dụng theo thiết kế là 100 năm. Giám đốc Sở VHTT TP.HCM Trần Thế Thuận cho biết, công trình mang tầm cỡ quốc tế, với nhiều hạng mục có trang thiết bị đầu tư hiện đại theo thiết kế chất lượng cao của đơn vị tư vấn nước ngoài. Công trình hoàn thành sẽ là biểu tượng văn hóa, dấu ấn lịch sử của TP.HCM trong tiến trình phát triển và hội nhập, đáp ứng được yêu cầu xây dựng các thiết chế văn hóa hiện đại, văn minh phục vụ đời sống văn hóa, tinh thần cho người dân TP.HCM trong nhiều năm và thúc đẩy tăng trưởng kinh tế trên các lĩnh vực về công nghiệp văn hóa của TP.HCM theo các mục tiêu đề ra.

Rạp xiếc và biểu diễn đa năng Phú Thọ khởi công cuối tháng 4.2023, đến nay đã cơ bản hoàn thành nhiều hạng mục chính. Tuy nhiên, thông tin mới đây, đại diện lãnh đạo Sở VHTT TP.HCM cho biết, công trình này đành "lỗi hẹn" đưa vào hoạt động dịp 30.4.2025 vì một số lý do khách quan. Hiện công trình đang được đẩy nhanh tiến độ, dự kiến sẽ khánh thành vào 30.6 và chính thức phục vụ công chúng từ dịp Quốc khánh 2.9.2025.

Vẫn còn một số hạn chế

Trước đó, dự án Nhà hát Giao hưởng - Nhạc và Vũ kịch TP.HCM (HBSO) tại Thủ Thiêm cũng phải tạm dừng triển khai vì lý do chưa được bố trí vốn đầu tư. Dự án có quy mô 1.700 chỗ ngồi, có tổng mức đầu tư hơn 1.508 tỉ đồng, dự kiến khởi công năm 2018 và hoàn thành vào năm 2022, nguồn vốn từ ngân sách thành phố là khoản tiền bán đấu giá khu đất 23 Lê Duẩn (quận 1). Sau đó, chủ đầu tư dự án là Ban Dân dụng công nghiệp TP.HCM đề xuất tăng tổng mức đầu tư dự án lên 1.988 tỉ đồng và điều chỉnh thời gian thực hiện dự án từ năm 2018 - 2024. Dự án từng được xác định là công trình cấp bách, mang tính biểu tượng cho nghệ thuật hàn lâm của TP.HCM và khu vực phía Nam.

Dự án Rạp xiếc và biểu diễn đa năng Phú Thọ dự kiến hoàn thành vào cuối tháng 6 năm nay

Chia sẻ với *Văn Hóa*, TS Lê Hạ My, Giám đốc HBSO cho biết: "Chúng tôi hiểu và chia sẻ khó khăn chung của thành phố. Nhưng kỳ vọng về một nhà hát đẳng cấp quốc tế là điều tập thể nghệ sĩ đã khắc khoải suốt 30 năm qua. Nếu không có thiết chế đủ chuẩn, chúng ta sẽ tiếp tục lỡ hẹn với những chương trình nghệ thuật chất lượng quốc tế". Hiện nay, TP.HCM vẫn giữ quyết tâm triển khai dự án với phương án điều chỉnh về diện tích, điều chỉnh hệ số đất và thiết kế phù hợp. Dự kiến, dự án sẽ khởi công chậm nhất vào 2026 và hoàn thành vào 2030.

Trước đó, trao đổi với *Văn Hóa*, Giám đốc Sở VHTT TP.HCM Trần Thế Thuận bày tỏ: Những năm qua, việc thực hiện các chiến lược và quy hoạch phát triển ngành VHTT đã góp phần thực hiện các chủ trương, đường lối của Đảng và chính sách, pháp luật của Nhà nước về phát triển VHTT trong thực tiễn. Kết quả thực hiện Chiến lược phát triển VHTT đến năm 2030 và các chiến lược, đề án, quy hoạch đã giúp nâng cấp, cải tạo và xây mới một số nhà hát, rạp chiếu phim, bảo tàng, thư viện, công trình thi đấu, luyện tập thể thao… có chất lượng

Gần 8,39 tỉ đồng bảo tồn di tích tháp Chăm Bằng An

UBND tỉnh Quảng Nam vừa phê duyệt dự án Bảo tồn, tu bổ, phục hồi và phát huy giá trị di tích quốc gia tháp Chăm Bằng An (phường Điện An, thị xã Điện Bàn) với tổng mức đầu tư gần 8,39 tỉ đồng từ nguồn ngân sách tỉnh nhằm phục hồi, ổn định lâu dài cho cấu trúc của di tích, góp phần bảo tồn và phát huy giá trị di tích.

Dự án tập trung bảo tồn các yếu tố gốc cấu thành di tích, bảo vệ cấu kiện, thành phần kiến trúc trong quá trình thi công tu bổ di tích. Quy mô đầu tư xây dựng với các nội dung gồm: Tu bổ, gia cố di tích như dọn dẹp phát lộ mặt bằng, thu gom hiện vật quanh chân tháp. Thám sát một số vị trí trong khu vực bảo vệ di tích phục vụ quá trình thi công tu bổ. Gia cố phần chân tháp từ nền lên cao 2m bằng gạch phục chế. Hạ giải khối xây bằng gạch chỉ vữa xi măng khu vực sảnh chính, xây bậc cấp, đục tỉa, vệ sinh bề mặt gạch trước tu bổ, phục hồi bằng gạch phục chế. Xử lý gia cố các vết nứt trên thân tháp

Di tích tháp Chăm Bằng An

Làm sạch, bảo quản chống rêu, nấm mốc, địa y trên bề mặt tường gốc, xử lý diệt cây cối xâm thực trên các thành phần kiến trúc. Vệ sinh bề mặt, bảo quản và tái định vị các hiện vật đá hiện trạng trước sảnh tháp, chống mối công trình và các hạng mục khác có liên quan. Các hạng mục phụ trợ phục vụ hoạt động tu bổ di tích như: Lắp đặt hệ giàn giáo phục vụ thi công; bao che thi công bằng tôn, chống bụi bẩn bằng tấm bạt. Các hạng mục cấp điện, nước, bể sơ chế gạch và các hạng mục phụ trợ khác phục vụ trùng tu.

Thời gian qua, tỉnh Quảng Nam cũng đã được quan tâm tu bổ, bảo quản chống xuống cấp cho các di tích tháp Chăm trên địa bàn tỉnh này, nhưng vì nhiều nguyên nhân trong đó có nguyên nhân do hạn chế về kinh phí mà các tháp chưa được đầu tư gia cố chống xuống cấp, vẫn tiếp tục bị hư hỏng, ngày càng xuất hiện nhiều mảng tường bị mủn nát, bong rộp, nứt… Trước đó, Báo *Văn Hóa* cũng đã nhiều lần phản ánh tình trạng xuống cấp của di tích tháp Chăm Bằng An, cần nhanh chóng tìm kiếm giải pháp, ứng xử thích hợp để bảo tồn và phát huy giá trị di tích đã được xếp hạng di tích quốc gia này nhằm phục hồi, ổn định lâu dài cho các cấu trúc của di tích.

Tháp Chăm Bằng An là một trong những tháp Chăm cổ còn sót lại ở tỉnh Quảng Nam, được

lỡ hẹn”

cao, tầm cỡ lớn, tính chất hiện đại và hệ thống thiết chế ở cơ sở đã phục vụ tốt nhiệm vụ chính trị và cơ bản đáp ứng nhu cầu về hưởng thụ văn hóa, thể thao của nhân dân.

“Tuy nhiên, sự phát triển của các thiết chế VHTT vẫn còn một số hạn chế. TP.HCM là trung tâm văn hóa lớn của cả nước, sự phát triển của các công trình VHTT chỉ khoảng 1,5 công trình/vạn dân; định mức chỉ tiêu quy hoạch xây dựng vẫn còn thấp; không gian công cộng bị thu hẹp; quỹ đất dành cho xây dựng các thiết chế văn hóa và thể thao là 2.826 ha (đạt tỷ lệ 1,35% quỹ đất của thành phố)…”, ông Thuận cho hay.

Một ví dụ điển hình là Khu Liên hợp Thể dục thể thao Rạch Chiếc với quy mô gần 187 ha, dù đã có quy hoạch nhưng đến nay vẫn chưa hoàn tất giải phóng mặt bằng. Việc chậm trễ này gây khó khăn cho kêu gọi đầu tư theo hình thức PPP, dù cơ chế đặc thù theo Nghị quyết 98 đã mở ra nhiều kỳ vọng. Việc đầu tư các cụm công trình đa năng, tích hợp nhiều chức năng phục vụ văn hóa, giải trí, thể thao, công nghiệp sáng tạo và du lịch là xu hướng tất yếu, giúp kích thích tăng trưởng kinh tế và nâng cao chất lượng sống đô thị. Đặc biệt, trong bối cảnh hội nhập quốc tế sâu rộng, các thiết chế văn hóa không chỉ phục vụ người dân, mà còn là “cửa ngõ mềm” đưa văn hóa Việt vươn ra thế giới.

Giám đốc HBSO Lê Ha My chia sẻ: “Dù khó khăn, thành phố vẫn quyết tâm đẩy mạnh triển khai trong giai đoạn tới. Hiện dự án đang được điều chỉnh quy hoạch, thiết kế và nguồn vốn phù hợp với thực tiễn. Kế hoạch mới dự kiến khởi công trong năm 2025 hoặc chậm nhất vào 2026 và có thể đưa vào sử dụng năm 2030, với quy mô mở rộng diện tích, đáp ứng đầy đủ yêu cầu về cơ sở hạ tầng cho các chương trình nghệ thuật tầm cỡ quốc tế”. ■

---

xây dựng vào khoảng thế kỷ XII và được coi là một tác phẩm điêu khắc bằng gạch lớn trong lịch sử điêu khắc, có giá trị cao về lịch sử và tôn giáo tín ngưỡng của người Chăm. Di tích này được xếp hạng di tích quốc gia vào tháng 1.1989, có tổng diện tích 4.040m^2.

Ông Nguyễn Thanh Hồng, Giám đốc Sở VHTTDL Quảng Nam cho biết, dự án sau khi hoàn thành sẽ ngăn chặn nguy cơ đổ vỡ, mất mát, tăng cường độ bền vững, ổn định lâu dài cho cấu trúc di tích có giá trị văn hóa nghệ thuật cao, góp phần bảo tồn địa chỉ văn hóa có giá trị lớn và độc đáo của tỉnh và khu vực trong chuỗi hình thành và phát triển của văn hóa Chăm trong lòng văn hóa Việt. Đồng thời, cũng tạo tiềm năng phát triển mạnh mẽ cho ngành du lịch của địa phương nhằm thúc đẩy phát triển kinh tế - xã hội của tỉnh và của khu vực miền Trung.

KHÁNH CHI

Bị bỏ hoang, hồ Thủy Tiên đang thành điểm đến cộng đồng

● **Bài, ảnh: SƠN THÙY**

Hồ Thủy Tiên nổi tiếng ở Huế từng bị bỏ hoang thời gian dài, giờ đã hút khách trở lại và trở thành điểm đến lý tưởng để trải nghiệm cảnh quan thiên nhiên. Thành phố Huế hướng đến xây dựng nơi đây thành không gian mở, tổ chức các hoạt động cộng đồng, gần gũi với thiên nhiên.

Những ngày qua, thời tiết khá thuận lợi nên lượng du khách tìm đến công viên hồ Thủy Tiên (xã Thủy Bằng, quận Thuận Hóa, thành phố Huế) rất đông. Khu vực cổng vào nhếch nhác, xuống cấp đã được tháo dỡ; trả lại không gian rộng thoáng, sạch đẹp cho tuyến đường dẫn vào hồ Thủy Tiên. Nhiều chuyến xe taxi, xe ô tô của các đơn vị dịch vụ du lịch chở nhiều du khách quốc tế đến đây; ngoài ra nhiều du khách trong và ngoài nước cũng trải nghiệm phương tiện xe máy tìm đến điểm du lịch này.

Không gian đường dạo bộ xung quanh hồ Thủy Tiên đã được chỉnh trang sạch đẹp, lát đá granit chống trượt, và trồng thêm một số cây hoa phù hợp với cảnh quan đồi núi. Tuyến đường này được thông báo chỉ dành cho người đi bộ và xe đạp nên du khách có thời gian trải nghiệm vẻ đẹp của hồ nước xanh mát, rừng cây cảnh quan xung quanh hồ Thủy Tiên và đặc biệt là khám phá công trình con rồng khổng lồ đầy “ma mị” ngay giữa hồ. Theo ghi nhận của phóng viên trong ngày 14.4, nhiều đoàn khách đến công viên hồ Thủy Tiên phần lớn là dòng khách từ các nước châu Âu, châu Mỹ, Úc… Có đoàn còn mang theo thức ăn nhẹ, nước uống để giành cho bữa trưa với các hoạt động trải nghiệm tại công viên này.

Ông Dương Quang Hiền, Phó Giám đốc phụ trách Trung tâm Công viên cây xanh quận Thuận Hóa cho biết, công tác chỉnh trang hồ Thủy Tiên được triển khai tích cực từ cuối năm 2024, đến nay đã cơ bản, dự kiến cuối tháng 4 này sẽ hoàn thành giai đoạn 1. Hơn 2 km đường (với chiều rộng từ 4,5m đến 5,5) dạo quanh hồ đã được nâng cấp nền bê tông M250 dày 20cm, lát đá granit chống trượt dày 5cm. Cùng với đó, dự án cũng đã trang bị hệ thống điện chiếu sáng với 82 cột đèn và đèn LED; hệ thống cấp, thoát nước; lắp đặt thùng rác… Qua đó, tạo không gian cảnh quan khang trang, phục vụ người dân và du khách đến dạo bộ ngắm cảnh và trải nghiệm không khí trong lành của vùng đồi núi được xem là “lá phổi xanh” của khu vực trung tâm thành phố Huế. “Tổng kinh phí của giai đoạn 1 là 20 tỉ đồng, hiện nay chúng tôi đang xây dựng kế hoạch triển khai giai đoạn 2 trình các cấp chính quyền phê duyệt, nhằm tiếp tục hoàn thiện công tác chỉnh trang khu vực còn lại của hồ Thủy Tiên”, ông Hiền thông tin.

Công trình con rồng “khổng lồ” giữa hồ Thủy Tiên là điểm nhấn thu hút du khách

Hồ Thủy Tiên nằm cạnh đồi Thiên An, cách trung tâm thành phố Huế chưa đến 10 km, có không gian cảnh quan đẹp và thuận lợi cho phát triển du lịch sinh thái. Tuy nhiên suốt 2 thập kỷ qua, nơi đây gần như bị bỏ hoang do dự án của các doanh nghiệp triển khai dang dở. Điểm nhấn của khu vực này là công trình con rồng “khổng lồ” bằng bê tông được xây dựng giữa lòng hồ, vừa là điểm check-in ngắm cảnh, vừa là điểm đến tham quan thủy cung. Thế nhưng do khai thác không hiệu quả, khu du lịch sinh thái ở hồ Thủy Tiên trải qua nhiều lần “sang tay”, các không gian nhà thủy tạ ngắm cảnh, thủy cung, khu vực công viên nhạc nước, thác trượt… đã bị xuống cấp, hư hại, hoang tàn. Bên trong công trình con rồng “khổng lồ” nhếch nhác, ẩm thấp, rêu phủ. Hình ảnh ở công viên hồ Thủy Tiên đã được một số tờ báo quốc tế đăng tải và đã ví von rằng rằng đây là công viên “ma quái”, không giành cho “kẻ yếu tim”…

Theo đại diện UBND thành phố Huế, sau thời gian dài để lãng phí không gian hồ Thủy Tiên, chính quyền địa phương đã có quyết định thu hồi đất của dự án. Ban đầu, dự kiến sẽ đập bỏ công trình con rồng giữa lòng hồ cùng với việc tháo dỡ tài sản trên đất của dự án (đã được đấu giá thanh lý tài sản). Tuy nhiên, sau đó địa phương đã có thỏa thuận để giữ lại công trình con rồng làm điểm nhấn không gian hồ Thủy Tiên; các hạng mục khác thì được đơn vị trúng đấu giá tháo dỡ. Ông Dương Quang Hiền cho biết, lực lượng của Trung tâm Công viên cây xanh đã tiến hành dọn dẹp rác thải khu vực thủy cung bên trong con rồng; tháo dỡ các hạng mục đã xuống cấp, bong tróc, dễ gãy đổ gây ảnh hưởng đến du khách. Các bậc cấp dẫn lên phía miệng rồng cũng được chỉnh trang, tạo thông thoáng để du khách thuận tiện đi lại…

Không gian xanh mát với mặt nước rộng thoáng, hệ thống rừng thông cảnh quan che phủ xung quanh đã tạo cho hồ Thủy Tiên những lợi thế về sinh thái. Theo nhiều người dân địa phương, nơi đây vốn là khu vực tự nhiên mà người dân thường đến dã ngoại, cắm trại, vui chơi trước khi có dự án đầu những năm 2000. Hiện nay, chủ trương của thành phố Huế là chỉnh trang xây dựng hồ Thủy Tiên thành điểm đến cộng đồng với không gian mở nên rất nhiều người dân quan tâm, yêu thích. ■

Đoàn khách quốc tế dạo bộ ở khu vực hồ Thủy Tiên

50 NĂM NGÀY GIẢI PHÓNG MIỀN NAM THỐNG NHẤT ĐẤT NƯỚC

Cả nước hòa chung bản giao hưởng "Mùa xuân thống nhất"

● **THÚY HIỀN**

Hàng trăm suất diễn, hàng nghìn nghệ sĩ, diễn viên cùng thăng hoa trong hành trình nghệ thuật đầy cảm xúc - đó là bức tranh sống động về chuỗi chương trình biểu diễn đặc biệt do 12 đơn vị nghệ thuật trực thuộc Bộ VHTTDL thực hiện, nhằm kỷ niệm dấu mốc 50 năm non sông gấm vóc liền một dải (30.4.1975 - 30.4.2025).

Vở kịch *Đêm trắng* của Nhà hát Kịch Việt Nam

Nhạc kịch *Lửa từ đất* của Nhà hát Tuổi Trẻ

Tại buổi gặp gỡ báo chí diễn ra trang trọng và ấm cúng, Cục trưởng Cục Nghệ thuật biểu diễn - NSND Nguyễn Xuân Bắc nhấn mạnh: "Đây là cuộc ra quân quy mô, rầm rộ nhất từ trước đến nay của các đơn vị nghệ thuật Trung ương, thể hiện tinh thần yêu nước, niềm tự hào dân tộc và khát vọng cống hiến của giới văn nghệ sĩ trong dịp kỷ niệm một mốc son chói lọi trong lịch sử dân tộc Việt Nam".

Đại diện lãnh đạo 12 nhà hát cùng có mặt tại sự kiện đều bày tỏ niềm vinh dự, xúc động và tự hào khi được góp tiếng nói của nghệ thuật vào bản hùng ca đất nước. Họ gọi đây là "sự hòa âm tuyệt vời giữa nghệ thuật và lòng yêu nước", là dịp để các sân khấu từ Bắc chí Nam cùng thắp sáng ký ức hào hùng, truyền cảm hứng cho thế hệ hôm nay và mai sau.

Cơ hội thưởng thức chuỗi các chương trình đặc sắc trên khắp mọi miền

Chia sẻ với báo chí, Cục trưởng Cục Nghệ thuật biểu diễn, NSND Nguyễn Xuân Bắc cho biết, sẽ có hơn 1.500 nghệ sĩ, diễn viên, nhạc công của các đơn vị sẽ tỏa đi khắp các tỉnh, thành phố, biểu diễn hàng trăm suất diễn phục vụ nhân dân, với nhiều tiết mục, chương trình, vở diễn tôn vinh ý nghĩa, tầm vóc vĩ đại, giá trị to lớn của Đại thắng Mùa xuân năm 1975, Giải phóng hoàn toàn miền Nam, thống nhất đất nước; cũng như đánh giá toàn diện, sâu sắc những thành tựu phát triển của Việt Nam trên các lĩnh vực sau nửa thế kỷ "thu về một mối".

"Cùng với sự nỗ lực đồng hành của ngành, chúng tôi đang không ngừng thúc đẩy tinh thần sáng tạo nghệ thuật, với mục tiêu mang đến những chương trình không chỉ có giá trị tư tưởng sâu sắc mà còn giàu tính thẩm mỹ và giải trí hấp dẫn", Cục trưởng Cục Nghệ thuật biểu diễn nhấn mạnh.

Ông cũng khẳng định, đợt hoạt động lần này là một phần trong chiến lược lâu dài của ngành nghệ thuật biểu diễn nhằm hiện thực hóa chủ trương "quốc tế hóa văn hóa Việt Nam và Việt Nam hóa văn hóa quốc tế". Mỗi chương trình là một cầu nối, đưa hình ảnh Việt Nam lan tỏa ra thế giới, đồng thời tiếp thu có chọn lọc tinh hoa quốc tế để làm phong phú thêm đời sống nghệ thuật nước nhà.

Từ ngày 18 đến hết ngày 30.4, và nối dài sang cả tháng 5, một chuỗi các chương trình biểu diễn nghệ thuật đặc sắc sẽ chính thức được công diễn trên khắp cả nước. Đây là dịp đặc biệt, khi 12 đơn vị nghệ thuật Trung ương đồng loạt "ra quân" với những tác phẩm được dàn dựng công phu, mang đậm hơi thở thời đại và tinh thần dân tộc. Điều làm nên sự khác biệt của chuỗi sự kiện lần này chính là chiều sâu tư tưởng và sự phong phú về loại hình nghệ thuật. Từ ca múa nhạc, giao hưởng, kịch nói, tuồng, chèo, cải lương đến xiếc - tất cả đều quy tụ trong một "đại tiệc" có một không hai, hứa hẹn chạm đến trái tim khán giả bằng những thông điệp nhân văn sâu sắc.

Tiết mục biểu diễn chào mừng tại buổi gặp gỡ báo chí của các nhà hát trực thuộc Bộ VHTTDL

Nỗ lực quảng bá lan tỏa lòng tự hào dân tộc

Bản giao hưởng "mùa xuân đất nước" đang được chuẩn bị công phu để đồng loạt bừng sáng trên các sân khấu lớn của Thủ đô và nhiều địa phương trên cả nước. Từ Nhà hát Lớn Hà Nội, Rạp Hồng Hà, Rạp Xiếc Trung ương đến Trung tâm Nghệ thuật Âu Cơ hay Cung Văn hóa Hữu nghị Việt Xô, các vở diễn sẽ lần lượt được công diễn. Trong số đó, khán giả Thủ đô sẽ được thưởng thức những vở diễn nổi bật như: Nhà hát Kịch Việt Nam với *Tháng năm cùng người* và *Người đi dép cao su* (27.4 và 17.5), *Đêm trắng* vào các ngày 18, 19 và 24.5; Dàn nhạc Giao hưởng Việt Nam với Hòa nhạc đặc biệt kỷ niệm 50 năm thống nhất đất nước vào ngày 21.4 tại Nhà hát Lớn Hà Nội; Nhà hát Ca múa nhạc Việt Nam với Hòa nhạc giao hưởng dân tộc - thính phòng *Bài ca chiến thắng* ngày 25.4 tại Trung tâm Nghệ thuật Âu Cơ, Hà Nội; Liên đoàn Xiếc Việt Nam với *Non sông ngày thống nhất* truyền hình trực tiếp vào 20h ngày 25.4 trên QPTV, biểu diễn từ 26.4 đến 4.5 tại Rạp Xiếc Trung ương; Nhà hát Tuổi Trẻ với nhạc kịch *Lửa từ đất* ngày 26.4 tại Cung Văn hóa Hữu nghị Việt Xô; Nhà hát Múa rối Việt Nam với *Khúc đồng dao* ngày 26.4 và 3.5; Nhà hát Chèo Việt Nam: *Quan Âm Thị Kính*, *Dây tràng hạt diệu kỳ*, *Bắc Lệ đền thiêng* tại rạp Kim Mã; Nhà hát Tuồng Việt Nam: *Tình mẹ* ngày 19 và 26.4 tại rạp Hồng Hà; Nhà hát Nghệ thuật đương đại Việt Nam: *Ký ức Trường Sơn* ngày 27.4 tại Nhà hát Lớn Hà Nội...

Bên cạnh đó, sẽ có những nhà hát lưu diễn ở các địa phương như: Nhà hát Múa rối Việt Nam với *Âm vang đồng quê* ngày 28 - 29.4 và 1.5 tại Nhà hát À Ơi, Phú Quốc, Kiên Giang; Nhà hát Ca múa nhạc dân gian Việt Bắc với *Việt Nam vang khúc khải hoàn* ngày 30.4 tại Huế và nhạc kịch *Đi về phía Mặt Trời* vào tháng 4 và 5.2025 tại các tỉnh Thái Nguyên, Lạng Sơn, Cao Bằng; Nhà hát Cải lương Việt Nam: *Hành trình biên giới 2025* các ngày 18-20.4 tại huyện Si Ma Cai, Lào Cai; Nhà hát Nhạc Vũ kịch Việt Nam (VNOB) với *Welcome to Vietnam* ngày 16.4 tại Hà Nội và *Mùa xuân thống nhất* ngày 29.4 tại

Dinh Độc Lập, TP.HCM...

Đặc biệt, sự kiện lần này còn là điểm hội ngộ quốc tế khi có sự góp mặt của các tác giả, đạo diễn và nhạc trưởng nước ngoài. Trong đó, Kateb Yacine, nhà văn nổi tiếng người Algeria - tác giả kịch bản của *Người đi dép cao su,* sẽ tạo nên một làn gió mới trong tư duy sân khấu chính luận Việt Nam.

Mang đến những vở diễn đầy cảm xúc, Nhà hát Cải lương Việt Nam còn biến chương trình nghệ thuật thành hành trình gắn kết cộng đồng. NSND Triệu Trung Kiên, Giám đốc Nhà hát chia sẻ: "Chúng tôi may mắn khi tìm được những người bạn đồng hành đầy tâm huyết như Ban Thường vụ Đoàn Thanh niên Học viện Chính trị Quốc gia Hồ Chí Minh và các đoàn thanh niên từ nhiều Bộ, Ban, ngành Trung ương". Chính sự đồng hành ấy đã tiếp thêm sức sống cho chương trình khi kết hợp nghệ thuật với các hoạt động xã hội ý nghĩa: Trao tặng công trình thanh niên, cờ Tổ quốc, quyên góp hỗ trợ đồng bào vùng bão lũ... - biến mỗi suất diễn trở thành một sứ mệnh văn hóa - xã hội trọn vẹn.

Một trong những điểm nhấn lớn nhất của chuỗi hoạt động nghệ thuật lần này là chương trình *Mùa xuân thống nhất* do Bộ VHTTDL chủ trì, phối hợp cùng Bộ Công an, Bộ Quốc phòng và UBND TP.HCM tổ chức tại Dinh Độc Lập, được truyền hình trực tiếp trên sóng VTV1, với sự tham gia của hơn 1.000 nghệ sĩ, diễn viên chuyên và không chuyên, dàn nhạc, hợp xướng, cùng các lực lượng diễn viên quần chúng - tạo nên một bức tranh nghệ thuật đa tầng, sống động và xúc động.

Tại Liên đoàn Xiếc Việt Nam, sức lan tỏa nghệ thuật đã vượt ra khỏi sân khấu tròn. NSND Tống Toàn Thắng, Giám đốc Liên đoàn cho biết: "Chúng tôi vừa đón hơn 150 sinh viên từ Học viện Báo chí và Tuyên truyền đến xem tập luyện chương trình *Non sông ngày thống nhất*. Điều thú vị là các bạn trẻ không chỉ đến vì tình yêu với xiếc, mà còn tích cực lan tỏa thông điệp chương trình trên mạng xã hội bằng ngôn ngữ người trẻ - sáng tạo, thuyết phục và đầy cảm hứng. Sự lan tỏa ấy không chỉ là hiệu ứng truyền thông, mà còn là nhịp đập của trái tim yêu nước, yêu nghệ thuật - một minh chứng sinh động rằng văn hóa đang chảy mạnh mẽ trong lòng công chúng hôm nay".

Dưới sự chỉ đạo của Bộ VHTTDL và Cục Nghệ thuật Biểu diễn, lực lượng nghệ sĩ từ 12 nhà hát Trung ương đang nỗ lực hết mình để tạo nên một mùa nghệ thuật đặc biệt - không chỉ ở sân khấu, mà còn trong trái tim từng người dân. Những vở diễn chính luận giàu cảm xúc vừa là hồi ức về một thời hào hùng, vừa khơi dậy tinh thần yêu nước, ý chí tự cường dân tộc và khát vọng phát triển đất nước phồn vinh trong mỗi công dân Việt Nam hôm nay. ■

GAMESHOW CŨ TÁI XUẤT MÀN ẢNH NHỎ:

Loay hoay tìm lại hào quang

● **ĐÌNH TOÁN - THANH MAI**

Trong bức tranh giải trí ngày càng sôi động, bên cạnh làn sóng những gameshow hoàn toàn mới, thị trường truyền hình đang chứng kiến sự trở lại rầm rộ của nhiều chương trình từng "nói lời chia tay" với khán giả. Được làm mới với diện mạo hiện đại hơn, dàn dựng công phu hơn và hứa hẹn nhiều đổi thay bất ngờ, những cái tên tưởng đã lùi vào dĩ vãng nay lại xuất hiện trở lại trên sóng truyền hình.

Tuy nhiên, trái với kỳ vọng ban đầu, không ít chương trình khi "tái xuất" đã không thể tạo nên hiệu ứng bùng nổ. Dù khoác trên mình "tấm áo mới", nhưng khán giả vẫn cảm thấy thiếu đi sự tươi mới thực sự trong nội dung và cách tiếp cận - thứ vốn là yếu tố then chốt để chạm đến trái tim người xem trong kỷ nguyên giải trí số, nơi mà sự cạnh tranh đến từ không chỉ truyền hình mà cả từ các nền tảng mạng xã hội...

Bình mới, rượu "nhạt"?

Trở lại sau gần 20 năm vắng bóng, *Gặp nhau cuối tuần*, chương trình hài kịch kinh điển của VTV được kỳ vọng sẽ lấy lại vị thế là món ăn tinh thần không thể thiếu cho khán giả vào mỗi dịp cuối tuần. Một thời, đây là bệ phóng cho hàng loạt danh hài tên tuổi như Công Lý, Xuân Bắc, Tự Long, Vân Dung... Không theo khuôn mẫu cố định như trước, mỗi tập phát sóng của phiên bản 2025 sẽ được làm mới với phong cách trình bày và nội dung đa dạng, mang lại cảm giác bất ngờ cho khán giả.

Dàn BTV Quốc Khánh, Sơn Lâm, Việt Hoàng vốn quen thuộc với các bản tin thời sự, thể thao nay cũng có đất diễn với mục điểm tin trong *Gặp nhau cuối tuần.* Trong mỗi tập phát sóng, chương trình sẽ xoay quanh từ khóa về lễ hội ngày xuân, chuyện phái đẹp, dạy - học thêm, livestream bán hàng... Chương trình cũng được đánh giá tích cực khi thể hiện tính thức thời, đưa nhiều câu nói "hot trend" của giới trẻ vào nội dung.

Thế nhưng, bên cạnh những lời khen, chương trình cũng nhận về không ít ý kiến trái chiều khi bị đánh giá là "thô" trong cách xử lý tình tiết. Cụ thể, trong tập 2, ê kíp đặt ra giả định về viễn cảnh thế giới không có phụ nữ sẽ ra sao với mục đích tôn vinh phái đẹp. Thế nhưng, các tình huống trong tập lại xoay quanh vấn đề nữ giới đóng vai trò làm mẹ, xoáy sâu vào chuyện sinh con. Thậm chí, hình ảnh BTV Sơn Lâm đưa tay kiểm tra giới tính em bé mới chào đời cũng bị đánh giá là không phù hợp.

Hay với vấn đề dạy - học thêm, trong tập 3, câu chuyện phụ huynh rơi vào thế khó khi con không được học thêm ngoài giờ được chương trình thể hiện qua lăng kính hài hước. Thế nhưng, điều đáng nói là kịch bản chương trình lại "đưa" học sinh đến quán karaoke, thậm chí là… nhà nghỉ để học thêm, tính tiền theo tiếng. Điều này đã ít nhiều gây phản ứng trong khán giả. Sau không ít tranh cãi, đa số khán giả đều cho là không duy trì được sức hút như cách đây gần 20 năm.

Cùng chung cảnh ngộ, trở lại sau 8 năm "im hơi, lặng tiếng", *Bước nhảy hoàn vũ*, gameshow khiêu vũ thể thao tái xuất vào năm 2024, với phiên bản kịch tính cùng dàn thí sinh nổi tiếng trong giới showbiz như Phương Oanh, Quỳnh Nga, hoa hậu Lê Hoàng Phương… Cùng với đó, chương trình cũng tập trung khai thác nhiều hơn về câu chuyện hậu trường với những chi tiết gây xúc động và cả những lần bất đồng quan điểm với bạn nhảy khi dàn dựng tiết mục. Tuy vậy, *Bước nhảy hoàn vũ* không thể cạnh tranh nổi với những gameshow đình đám khác do vẫn bị đi theo lối mòn.

Vietnam Idol 2023 cũng bị rơi vào thế khó. 7 năm chia tay khán giả, dù mời được Mỹ Tâm ngồi ghế nóng giám khảo, nhưng chương trình vẫn thiếu bứt phá về kịch bản; thậm chí, còn khiến khán giả thất vọng về kết quả; cùng với đó là câu chuyện quán quân bước ra từ chương trình cũng không có hoạt động gì nổi bật.

Đổi mới toàn diện

Thực tế, có nhiều nguyên nhân dẫn đến sự hạ nhiệt của các gameshow từng một thời "làm mưa làm gió". Khi các định dạng cũ được làm lại, khán giả luôn kỳ vọng nhiều hơn vào sự sáng tạo và đột phá. Tuy nhiên, một số chương trình chỉ thay đổi hình thức bên ngoài mà không cải tiến về nội dung, hoặc làm chưa tới. Ngược lại, một số chương trình cố gắng nâng cấp nội dung nhưng lại "quá tay", dẫn đến sự thiếu tinh tế, gượng gạo. Dù được quảng cáo là "hồi sinh" nhưng thực tế, các chương trình này vẫn loay hoay để thoát ra khỏi "cái bóng" của quá khứ.

Bên cạnh yếu tố nội dung, sự thay đổi trong thói quen thưởng thức cũng là lý do lớn khiến các gameshow truyền hình đánh mất sức hút. Trong kỷ nguyên số, khán giả không còn ngồi chờ đến khung giờ cố định để theo dõi từ đầu đến cuối chương trình. Họ dễ dàng bị cuốn hút bởi những nội dung ngắn gọn, hấp dẫn và dễ dàng viral trên các nền tảng mạng xã hội.

Một chương trình dù đầu tư hoành tráng nhưng nếu không có những khoảnh khắc thú vị, dễ dàng chia sẻ hoặc thảo luận trên mạng thì rất khó để lấy được sự quan tâm từ khán giả. Việc nhiều gameshow hiện nay chậm chân trong việc tiếp thị, tương tác với người xem trên nền tảng số đã khiến các chương trình này tụt lại phía sau so với xu hướng tiêu dùng và thưởng thức hiện đại.

Để các gameshow cũ thực sự "sống lại" thay vì chỉ là những phiên bản "ăn mày dĩ vãng", nhà sản xuất cần phải thay đổi tư duy và đặt những vị khán giả thời 4.0 vào trung tâm. Gu thưởng thức của người xem đã thay đổi và nếu vẫn làm theo kiểu cũ, sẽ rất khó giữ chân khán giả. Giải pháp quan trọng là phải tìm ra sự cân bằng giữa yếu tố hoài niệm và xu hướng hiện đại. Những bản sắc cũ, làm nên tên tuổi cần được giữ lại như một dấu ấn đặc biệt, nhưng cách thức kể chuyện, nhịp điệu, chất liệu cũng như ngôn ngữ thể hiện phải được đổi mới để phù hợp với cuộc sống và thị hiếu hiện tại.

Ngoài việc làm mới nội dung, chiến lược phát hành và quảng bá cũng cần được thay đổi. Thay vì chỉ phát sóng trên truyền hình, các gameshow nên được tăng cường phát hành song song trên nền tảng số; nhất là với những clip ngắn, dễ chia sẻ và có tính giải trí cao. Điều này sẽ giúp chương trình tiếp cận được đối tượng khán giả trẻ, những người hiếm khi có thói quen giải trí theo kiểu cũ. Đồng thời, tạo cơ hội để các "meme" hoặc trích đoạn thú vị từ chương trình lan tỏa mạnh mẽ trên mạng xã hội.

Có thể nói, sự trở lại của gameshow cũ không thể chỉ là làm mới hình thức. Nếu nhà sản xuất không chú ý đến cách kết nối với khán giả thì dù được gán mác "chương trình huyền thoại", cũng khó lòng tạo được làn sóng mới. Bởi khán giả hôm nay không xem vì thương hiệu, mà xem vì cảm xúc và trải nghiệm. ■

Chương trình "Gặp nhau cuối tuần" trở lại nhưng chưa thực sự làm khán giả hài lòng **Ảnh: NSX**

Chung tay gìn giữ "hồn cốt" văn hóa xứ Thanh

NGUYỄN LINH

Được ví như một "Việt Nam thu nhỏ", Thanh Hóa là vùng đất giao thoa của 7 dân tộc cùng sinh sống, mỗi dân tộc mang trong mình một bản sắc riêng biệt, tạo nên bức tranh văn hóa đa dạng và rực rỡ sắc màu. Chính sự đa thanh, đa sắc ấy đã làm nên một Thanh Hóa vừa đậm đà truyền thống, vừa giàu tiềm năng phát triển văn hóa - du lịch - kinh tế bền vững.

Đồng bào dân tộc Mường ở huyện Bá Thước trình diễn "khua luống"

Sản phẩm dệt thổ cẩm của đồng bào dân tộc Thái (xã Yên Thắng, huyện Lang Chánh) tại phiên chợ vùng cao bản Ngàm Pốc

Trong những năm qua, việc triển khai Dự án 6 thuộc Chương trình mục tiêu quốc gia phát triển kinh tế - xã hội vùng đồng bào dân tộc thiểu số và miền núi giai đoạn 2021-2030 đã tạo nên một bước chuyển thực sự. Không chỉ dừng ở khâu bảo tồn, dự án đã mang đến một cách tiếp cận mới - đó là phát huy văn hóa như một nguồn lực nội sinh để phát triển cộng đồng. Từ những lễ hội dân gian được khôi phục, nghề thủ công truyền thống được gìn giữ, cho đến không gian sinh hoạt cộng đồng được chăm chút… văn hóa các dân tộc thiểu số xứ Thanh đang được "đánh thức" từ gốc rễ, lan tỏa mạnh mẽ và dần trở thành trụ cột tinh thần, bản sắc và sinh kế cho đồng bào nơi đây.

Bản hòa ca của di sản và khát vọng

Thanh Hóa hiện có hơn 1.535 di tích di tích lịch sử, văn hóa, danh lam thắng cảnh đã được xếp hạng và kiểm kê bảo vệ. Trong đó, Thành nhà Hồ được UNESCO ghi danh là Di sản văn hóa vật thể đại diện của nhân loại; các lễ hội như Pồn Poông, tục hát chèo làng Mưng, Kin Chiêng Boọc Mạy, Xuân Phả, dân ca dân vũ, múa đèn Đông Anh, Hò sông Mã, Trò Chiềng, Hát cửa đình, đình Thi… được công nhận Di sản văn hóa phi vật thể quốc gia. Bên cạnh những lễ hội, nét văn hóa trong trang phục, ẩm thực hay những nghi thức xoay quanh đời sống cũng đang được người dân nơi đây bảo tồn, gìn giữ, tạo nên sức hút đối với du lịch, nhất là trong giai đoạn hội nhập toàn diện như hiện nay.

Huyện vùng cao Lang Chánh có gần 90% đồng bào dân tộc Thái và Mường sinh sống với nhiều nét văn hóa độc đáo đã tạo tiền đề cho du lịch phát triển. Từ khi CLB dệt thổ cẩm của người Thái ra đời, sắc màu thổ cẩm, âm thanh từ khung dệt lại hiện hữu dưới những nếp nhà dài ở khắp các buôn đồng bào dân tộc thiểu số xã Lâm Phú. Đến thăm CLB dệt thổ cẩm bản Poọng, Chủ nhiệm CLB Lương Thị Biên, nguyên là Chủ tịch Hội LHPN xã Lâm Phú giới thiệu cho chúng tôi từng tấm vải, cách chọn hoa, phối màu... Chị cho biết, đợt này sản phẩm nhiều, chị em mang về nhà tranh thủ làm thêm. Nhờ được Sở VHTTDL Thanh Hóa cùng huyện Lang Chánh tổ chức các lớp tập huấn về bảo tồn và phát huy nghề thêu, dệt hoa văn trên trang phục truyền thống, chị em trong thôn đã hiểu hơn về giá trị của nghề và tiếp tục gắn bó với nghề cha ông truyền lại. Hiện nghề dệt thổ cẩm đang được nhiều chị em phụ nữ tham gia, góp phần nâng cao thu nhập, phát triển kinh tế gia đình.

Nhiều chị em trong CLB chia sẻ, nghề dệt thổ cẩm có từ lâu nhưng dần bị mai một. Chị Biên và nhiều phụ nữ lớn tuổi trong xã luôn trăn trở với nghề của các cụ để lại. Từ khi được hỗ trợ từ nguồn Dự án 6, chị và các thành viên trong CLB toàn tâm toàn ý dành thời gian, tâm huyết với hy vọng nghề dệt thổ cẩm của dân tộc Thái quê mình vươn ra thị trường bên ngoài. Nhờ đó, thu nhập của mỗi người giờ đã đạt từ 2 - 4 triệu đồng/tháng trở lên, góp phần giảm nghèo và duy trì, phát triển nghề truyền thống, bảo tồn các giá trị văn hóa của dân tộc.

Cùng với đó, từ nguồn lực của Dự án 6, huyện Lang Chánh đang chuyển mình mạnh mẽ, trở thành điểm đến hấp dẫn trên bản đồ du lịch cộng đồng. Nhiều khu, điểm du lịch sinh thái mới lần lượt hình thành: Bản Ngàm Pốc (xã Yên Thắng), bản Ngày (xã Lâm Phú), Thung Bằng (xã Đồng Lương), làng Thiền, làng Năng Cát, đền thờ Lê Lợi (xã Trí Nang), làng Húng (xã Giao Thiện), ruộng bậc thang bản Peo (xã Yên Thắng)... đã tạo nên bản sắc độc đáo và hấp lực khó cưỡng đối với du khách.

Song hành cùng phát triển điểm đến, các lễ hội, trò diễn dân gian như Lễ hội Chí Linh Sơn, Lễ hội Mường Đeng, lễ tục Chá Mùn của người Thái đen được phục dựng và tổ chức quy mô, tạo hiệu ứng lan tỏa mạnh mẽ trong cộng đồng, khơi dậy niềm tự hào văn hóa dân tộc.

Ba năm trở lại đây, Lang Chánh đã đón khoảng 155.000 lượt du khách, mang lại doanh thu gần 25 tỉ đồng, khẳng định hướng đi đúng đắn trong việc gắn kết phát triển văn hóa với kinh tế du lịch.

Không kém phần sôi động, huyện Bá Thước - vùng đất giàu bản sắc văn hóa cũng đã chủ động xác định du lịch là ngành kinh tế mũi nhọn. Nhờ triển khai hiệu quả Dự án 6, nhiều mô hình đã được đầu tư bài bản: Bảo tồn Làng văn hóa Ấm Hiêu (xã Cổ Lũng) với tổng kinh phí gần 4,9 tỉ đồng, hỗ trợ trang phục, nhạc cụ cho các đội văn nghệ dân tộc ở Thành Lâm, Thành Sơn, đầu tư cải tạo 6 nhà văn hóa thôn với tổng vốn hơn 1,2 tỉ đồng. Đặc biệt, việc khôi phục nghề dệt thổ cẩm truyền thống tại thôn Lặn Ngoài (xã Lũng Niêm) không chỉ giữ lửa văn hóa, mà còn mở ra sinh kế bền vững, tạo thêm điểm nhấn độc đáo cho các tour du lịch.

Một lãnh đạo UBND huyện Bá Thước chia sẻ: "Dệt thổ cẩm không chỉ là nghề, mà còn là hồn cốt văn hóa của cộng đồng. Việc khôi phục nghề truyền thống không chỉ tăng thu nhập, tạo việc làm mà còn góp phần định vị thương hiệu du lịch làng nghề - là sức hút đặc biệt với du khách, nhất là khách quốc tế".

Bản sắc văn hóa - bệ phóng để du lịch Thanh Hóa bứt phá

Với kho tàng văn hóa truyền thống đa dạng, phong phú và đậm đà bản sắc, Thanh Hóa đang từng bước khẳng định vị thế là điểm đến hấp dẫn của du lịch Việt Nam. Những làn điệu dân ca, vũ điệu dân tộc, trang phục truyền thống, nghi lễ cổ truyền... đã và đang được đánh thức mạnh mẽ, trở thành nguồn lực nội sinh quý giá thúc đẩy phát triển du lịch bền vững.

Trong những năm qua, Thanh Hóa đã triển khai đồng bộ nhiều đề án chiến lược, tiêu biểu như: 10 đề án phát triển du lịch cộng đồng tại các huyện miền núi, khai thác lợi thế văn hóa và thiên nhiên; Đề án bảo tồn, phục dựng và phát huy giá trị dân ca, dân vũ giai đoạn 2021-2030; Đề án phát triển tiếng nói, chữ viết, trang phục, nghề truyền thống của đồng bào dân tộc thiểu số đến năm 2030... Những đề án này không chỉ góp phần gìn giữ di sản văn hóa, mà còn định hình các sản phẩm du lịch giàu bản sắc, có khả năng cạnh tranh cao.

Bên cạnh việc hoạch định chính sách, ngành VHTTDL tỉnh cũng không ngừng nỗ lực đồng hành cùng cộng đồng. Các lớp tập huấn bảo tồn trang phục truyền thống, truyền dạy dân ca - dân vũ, hỗ trợ đạo cụ cho đội văn nghệ được tổ chức thường xuyên, lan tỏa tinh thần "người dân là chủ thể" trong việc bảo tồn và khai thác văn hóa dân tộc phục vụ du lịch. Hàng loạt sản phẩm du lịch mang dấu ấn địa phương được hình thành, trở thành điểm đến lý tưởng cho du khách yêu thích trải nghiệm văn hóa bản địa.

Phó Giám đốc Sở VHTTDL tỉnh Thanh Hóa - bà Vương Thị Hải Yến chia sẻ: "Chúng tôi không chỉ bảo tồn di sản, mà còn trao quyền cho cộng đồng, để chính người dân là người kể chuyện, là linh hồn sống của văn hóa truyền thống".

Nhờ định hướng đúng đắn và chính sách kịp thời, năm 2024, du lịch Thanh Hóa ghi nhận bước tiến ngoạn mục với 15,3 triệu lượt khách, tăng 22,5% so với năm trước và vượt 110,9% kế hoạch năm. Trong đó, lượng khách quốc tế đạt 719.000 lượt, mang về tổng thu 33.800 tỉ đồng, tương đương 375 triệu USD - những con số ấn tượng thể hiện sức hút ngày càng lớn từ du lịch văn hóa.

Trong thời gian tới, để tiếp tục thực hiện hiệu quả Dự án 6, Thanh Hóa sẽ tập trung: Nâng cao nhận thức, trách nhiệm của các cấp, ngành và cộng đồng dân cư; Đào tạo nguồn nhân lực chuyên sâu cho quản lý di sản và phát triển du lịch cộng đồng; Phối hợp doanh nghiệp xây dựng tour - tuyến đặc sắc, đưa du khách đến gần hơn với đời sống văn hóa của đồng bào; Tăng cường quảng bá, nâng cao chất lượng dịch vụ và thu hút đầu tư xã hội hóa cho công tác bảo tồn di sản văn hóa...

Bản sắc chính là lợi thế cạnh tranh dài hạn, Thanh Hóa đang từng bước hiện thực hóa khát vọng phát triển từ nội lực văn hóa, để mỗi điệu múa, câu hát, mỗi lễ hội truyền thống không chỉ là ký ức gìn giữ, mà còn là nhịp cầu nối quá khứ - hiện tại - tương lai, đưa du lịch địa phương vươn tầm mạnh mẽ.■

Thắp lửa yêu thương nơi buôn làng Jrai

● HOÀNG HƯƠNG

Ngày 9.7.2022, làng Phung (xã Biển Hồ, TP Pleiku, tỉnh Gia Lai) rộn ràng tiếng cười, tiếng nói, ánh mắt bừng sáng trên khuôn mặt những người phụ nữ Jrai: CLB dệt thổ cẩm chính thức ra mắt, không chỉ mang theo niềm vui mà còn mở ra hy vọng mới cho cộng đồng. Từng sợi chỉ, từng đường dệt không đơn thuần là nghệ thuật - đó là bản sắc, là ký ức tổ tiên được gìn giữ và nối tiếp qua bàn tay khéo léo của những người mẹ, người chị nơi đại ngàn.

Ngược về huyện Chư Păh, tại làng Kép (xã Ia Mơ Nông), tiếng khung dệt đã trở lại từ năm 2019, vang vọng bên những mái nhà rông. Cứ thế, nghề dệt thổ cẩm, từng có lúc tưởng chừng mai một, đang hồi sinh mạnh mẽ từ chính trái tim cộng đồng. Như một sợi dây gắn kết văn hóa giữa các thế hệ, thổ cẩm nay đã trở thành hướng đi mới trong phát triển kinh tế hộ gia đình và du lịch. Mỗi tấm vải dệt ra mang theo câu chuyện của núi rừng, của sự kiên cường và tình yêu quê hương. Đó cũng là cách để phụ nữ Jrai khẳng định vai trò và bản lĩnh trong sự đổi thay của buôn làng...

Đã từng mai một

Từ bao đời nay, nghề dệt thổ cẩm đã trở thành một phần máu thịt trong đời sống của người Jrai ở Tây Nguyên. Trong tâm thức cộng đồng, mỗi sợi chỉ là một mạch ngầm văn hóa, mỗi hoa văn là một trang sử sống động, kể về núi rừng, sông suối, lễ hội, phong tục và niềm tin gắn liền với linh hồn buôn làng.

Với người phụ nữ Jrai, dệt vải vừa kỹ năng, vừa là biểu tượng của sự khéo léo, đức tính đảm đang và trách nhiệm gìn giữ truyền thống. Bàn tay mẹ dạy con từng mũi dệt, khung cửi kẽo kẹt như ngân nga những bài học đầu đời. Trên nền vải với ba màu chủ đạo đỏ - đen - trắng, hoa văn hiện lên bằng những hình khối giản dị mà đầy tính biểu tượng: Vuông, thoi, họa tiết chim muông, hoa lá… "Đó là cách chúng tôi gửi gắm tiếng nói của thiên nhiên và tâm hồn vào từng sợi chỉ", một nghệ nhân ở làng Phung chia sẻ.

Không dừng lại ở đó, nghề dệt còn gắn liền với những giá trị xã hội sâu sắc. Khi đến tuổi trưởng thành, mỗi cô gái Jrai đều phải biết dệt vải để chuẩn bị cho ngày về nhà chồng - từ quần áo, khăn choàng, túi đựng trẻ… Những tấm vải ấy vừa là sính lễ, vừa là minh chứng cho sự trưởng thành, là món quà chan chứa tình cảm của gia đình cô dâu gửi tới bên chồng.

Thế nhưng, dòng chảy hiện đại với sự xâm lấn của hàng hóa công nghiệp đang đẩy nghề dệt Jrai tới ngã rẽ đầy trăn trở. Những chiếc khăn thổ cẩm làm thủ công cần cả tuần để hoàn thành, trong khi thị trường tràn ngập sản phẩm may công nghiệp với giá rẻ hơn gấp nhiều lần. Kinh tế khó khăn, thị trường tiêu thụ hạn chế, cùng với sự thay đổi trong lối sống khiến khung cửi dần vắng bóng trong mỗi nếp nhà. Thế hệ trẻ không còn mặn mà với khung dệt. "Tìm được người trẻ chịu ngồi dệt bây giờ khó như hái sao", một nghệ nhân cao tuổi bùi ngùi thổ lộ.

Mỗi khung cửi ngừng hoạt động là một phần ký ức bị lãng quên. Mỗi nghệ nhân không còn đưa thoi là kho tàng tri thức dân gian dần mai một. Đó không chỉ là sự biến mất của một nghề, mà là sự rạn nứt của mạch nguồn bản sắc. Và khi bản sắc phai nhòa, cội rễ cũng khó lòng vững chãi.

Nhưng trong khó khăn ấy, đã có ánh lửa được nhóm lên. Những mô hình CLB dệt thổ cẩm ở làng Phung, làng Kép, sự trở lại của tiếng khung dệt bên mái nhà rông - chính là niềm hy vọng. Khi cộng đồng được khơi dậy ý thức giữ gìn và khi mỗi sản phẩm thổ cẩm được nhìn nhận như một giá trị văn hóa độc đáo - thì nghề dệt có thể hồi sinh. Không chỉ cứu một nghề, mà là gìn giữ cả một phần hồn cốt của người Jrai cho mai sau.

Hồi sinh từ tâm huyết cộng đồng

Trước thực trạng ấy, cộng đồng Jrai ở Gia Lai đã không ngừng nỗ lực để gìn giữ di sản. Tại làng Phung, CLB dệt thổ cẩm đã ra đời vào năm 2022, quy tụ hơn 20 phụ nữ tâm huyết, do nghệ nhân Rơ Lan Pel làm Chủ nhiệm.

Không gian nhà sàn được cải tạo thành phòng trưng bày, nơi các sản phẩm như áo, váy, khăn, túi được sắp đặt khéo léo bên khung dệt truyền thống. "Chúng tôi muốn tạo không gian để du khách không chỉ mua sản phẩm mà còn hiểu được giá trị văn hóa Jrai", một thành viên CLB chia sẻ.

Ở làng Kép, nghề dệt được thổi hồn qua mô hình du lịch cộng đồng. Từ năm 2019, phụ nữ Jrai tại đây đã biến khung cửi thành điểm nhấn văn hóa, mời gọi du khách trải nghiệm, từ cách dâng chỉ đến tạo họa tiết. Cùng với đó, các tour du lịch còn đưa khách đến với nhà rông, thác nước, những buổi trình diễn cồng chiêng, múa xoang… "Chúng tôi muốn du khách cảm nhận được đầy đủ mọi nhịp sống Jrai", chị H'Uyên Niê, Phó BQL du lịch cộng đồng làng Kép, Phó Chủ tịch Hội phụ nữ xã Ia Mơ Nông cho biết.

Để hồi sinh làng nghề, các mẫu mã đã được làm mới để phù hợp với thị hiếu, từ túi xách nhỏ gọn đến khăn quàng thời trang, trong khi vẫn giữ nét đặc trưng Jrai. Một số sản phẩm đã được đưa vào các cửa hàng trong tỉnh, thậm chí hướng tới thị trường quốc tế, thu hút sự chú ý của du khách từ Mỹ, Canada, Ấn Độ... Dù vậy, nghề dệt vẫn chỉ được xem là nghề phụ, làm thêm sau giờ làm rẫy. Để tăng cường tiêu thụ, bà con bắt đầu sử dụng mạng xã hội như một kênh quảng bá hiệu quả.

Bên cạnh đó, nhiều nghệ nhân cũng sẵn sàng làm "người mẫu" hoặc "hướng dẫn viên du lịch". Mỗi khi có đoàn đến, người thì hào hứng hướng dẫn khách ngồi vào khung dệt, se tơ, dệt vải; người thì biểu diễn cho du khách chụp ảnh hoặc chụp với khách. Các thiếu nữ ở CLB dệt thổ cẩm đã góp phần làm sống động nghề dệt. Tại những buổi truyền dạy thu hút hàng chục học viên, họ đã trở thành cầu nối đưa văn hóa Jrai đến gần hơn với thế giới, biến di sản thành niềm tự hào và cơ hội kinh tế.

Sự ra đời của các CLB dệt thổ cẩm đã chứng minh rằng, khi cộng đồng chung tay, di sản có thể hồi sinh. Việc hợp tác với các nhà thiết kế hay doanh nghiệp để đưa thổ cẩm vào thời trang hiện đại, như từng được thực hiện ở làng Phung, là hướng đi đầy triển vọng. Ngoài ra, việc xây dựng các tour du lịch văn hóa, như ở làng Kép, cần được nhân rộng để nghề dệt trở thành một phần không thể thiếu trong trải nghiệm Tây Nguyên.

Nghề dệt thổ cẩm Jrai hôm nay không còn là ký ức xưa cũ, mà đang từng ngày nhân rộng và phát triển nhờ vào đôi tay bền bỉ, trái tim yêu văn hóa và niềm tin vào tương lai tươi sáng. Từ khung dệt mộc mạc giữa đại ngàn, những người phụ nữ Jrai đang viết tiếp câu chuyện văn hóa của dân tộc mình - nơi quá khứ và hiện tại cùng hòa nhịp trong từng sợi vải, từng hoa văn, từng nụ cười và từng ánh mắt.■

Nghệ nhân làng Kép bên khung dệt

Ngày Sách và Văn hóa đọc năm 2025 tại Thư viện Quốc gia Việt Nam

Với chủ đề *Mỗi trang sách - Một niềm tự hào,* Ngày Sách và Văn hóa đọc năm 2025 tại Thư viện Quốc gia Việt Nam sẽ diễn ra vào ngày 19.4, với nhiều hoạt động hấp dẫn. Đây là sự kiện thiết thực chào mừng Ngày Sách và Văn hóa đọc Việt Nam (21.4), Ngày Sách và Bản quyền thế giới (23.4)...

Tại đây, bạn đọc sẽ được tham gia nhiều hoạt động hấp dẫn như tọa đàm, giao lưu tác giả, tác phẩm; thi vẽ tranh theo sách với chủ đề *Đất nước trọn niềm vui*; thi kể chuyện theo sách với chủ đề *Việt Nam trong tôi là...;* hoạt động đọc sách chuyên đề Câu chuyện về *những người anh hùng;* gameshow *Hành trình theo những dấu chân*… Đặc biệt, trong khuôn khổ sự kiện sẽ diễn ra triển lãm *Đại thắng Mùa xuân 1975* qua những trang sách giới thiệu và trưng bày 800 cuốn sách. Thông qua các hoạt động, Ngày Sách và Văn hóa đọc năm 2025 sẽ góp phần khuyến khích và phát triển phong trào đọc sách, nâng cao nhận thức của nhân dân về ý nghĩa to lớn và tầm quan trọng của việc đọc sách, xây dựng thói quen đọc sách trong gia đình, trường học, cơ quan, tổ chức và cộng đồng; phát hiện, tôn vinh các tổ chức, cá nhân có những đóng góp cho sự phát triển sách và văn hóa đọc trong xã hội...

NAM ANH

Bóng chuyền chạy đà cho các mục tiêu

VĨNH HY

Sau giai đoạn I Giải bóng chuyền VĐQG 2025 và Cup Hùng Vương 2025, ban huấn luyện hai đội tuyển bóng chuyền nam, nữ Việt Nam đã lên kế hoạch tập trung, tập luyện. Năm nay, bóng chuyền Việt Nam có rất nhiều giải đấu quốc tế, trong đó quan trọng nhất là SEA Games 33 - đây là đấu trường mà 2 đội tuyển nam, nữ quốc gia được giao chỉ tiêu lọt vào trận chung kết.

Đội tuyển nữ quốc gia sẽ cố gắng tạo sự chuẩn bị tốt nhất cho các giải quốc tế liên tiếp trong năm nay

Đủ mặt anh tài

Danh sách 18 cầu thủ được tập trung của đội tuyển bóng chuyền nam Việt Nam đã được HLV Trần Đình Tiền cùng các cộng sự xem xét chuyên môn và phong độ tại giai đoạn I giải VĐQG và Cup Hùng Vương vừa qua. Đa phần các cầu thủ được "ăn cơm tuyển" lần này đều giữ được phong độ và thể hiện tốt, giúp các đội bóng chủ quản của mình có được thứ hạng cao tại 2 giải đấu vừa qua.

Không quá bất ngờ khi Biên Phòng MB - đội bóng bất bại giai đoạn I giải VĐQG 2025 và vô địch Cup Hùng Vương 2025 có nhiều cầu thủ góp mặt nhất với 5 cái tên là: Đinh Văn Duy, Nguyễn Ngọc Thuân, Phạm Văn Hiệp, Trần Duy Tuyến, Trương Thế Khải. Những cầu thủ trên đã thi đấu rất hay ở 2 giải đấu vừa qua, nổi bật nhất là chủ công Nguyễn Ngọc Thuân, người đã giành danh hiệu "VĐV tấn công xuất sắc nhất" Cup Hùng Vương 2025. Họ thậm chí còn là những trụ cột của ĐTQG trong những năm gần đây, trong đó Ngọc Thuân và đối chuyền Văn Hiệp là 2 vị trí không thể thay thế trong sơ đồ chiến thuật của HLV Trần Đình Tiền.

Với việc góp công lớn giúp Công an TP.HCM dẫn đầu giai đoạn I giải VĐQG và hạng nhì Cup Hùng Vương, các cầu thủ Chế Quốc Lô Vít, Nguyễn Văn Quốc Duy, Phạm Quốc Dự, Quản Trọng Nghĩa sẽ có cơ hội thi đấu cho ĐTQG tại các giải quốc tế trong năm nay. Trong khi đó, Thể công Tân Cảng có 3 cái tên góp mặt là Phan Công Đức, Cao Đức Hoàng và Phạm Xuân Sinh. Tương tự là Ninh Bình với Nguyễn Thanh Hải, Trịnh Duy Phúc và Hoàng Xuân Trường. Với những cầu thủ có chuyên môn và phong độ tốt nhất hiện nay, cuộc cạnh giữa các vị trí tại ĐTQG sẽ rất hấp dẫn khi đội bắt đầu tập luyện vào ngày 15.4 tại Trung tâm huấn luyện thể thao Quốc phòng 3 (Đà Nẵng).

Năm nay, thầy trò HLV Trần Đình Tiền sẽ thi đấu giải các CLB nam châu Á 2025 tại Nhật Bản vào giữa tháng 5. Sau đó trong tháng 6, đội sẽ dự giải AVC Challenge Cup tại Bahrain, SEA V.League trong tháng 7 tại Philippines và Indonesia, đặc biệt là SEA Games 33 tại Thái Lan vào tháng 12. Đây là kỳ đại hội mà đội tuyển nam quốc gia được Cục TDTT Việt Nam và Liên đoàn Bóng chuyền Việt Nam giao chỉ tiêu lọt vào chung kết. Lần gần nhất đội đi đến trận chung kết SEA Games (nhưng chỉ giành HCB) diễn ra vào năm 2022 trên sân nhà. Ở kỳ đại hội sau đó 1 năm tại Campuchia, đội giành HCĐ.

Chuẩn bị chu toàn

Giống như đội nam, danh sách 20 cầu thủ dự kiến được tập trung của đội tuyển bóng chuyền nữ Việt Nam đã được HLV Nguyễn Tuấn Kiệt cùng ban huấn luyện xem xét chuyên môn và phong độ tại giai đoạn I giải VĐQG và Cup Hùng Vương. BTL Thông tin vẫn là đội đóng góp lực lượng nhiều nhất với 5 cái tên là: Đoàn Thị Lâm Oanh, Hoàng Thị Kiều Trinh, Phạm Thị Hiền, Nguyễn Thị Phương và Lưu Thị Ly Ly. Xếp thứ hai là ĐKVĐ quốc gia VTV Bình Điền Long An với Trần Thị Thanh Thúy, Nguyễn Khánh Đang, Võ Thị Kim Thoa và Nguyễn Thị Trà My. Góp công lớn giúp Ninh Bình dẫn đầu giai đoạn I giải VĐQG và vô địch Cup Hùng Vương, 3 tuyển thủ Nguyễn Thị Bích Tuyền, Nguyễn Thị Trinh và Lê Thanh Thúy tiếp tục được góp mặt. Những cái nổi bật còn lại có thể kể đến như Vi Thị Như Quỳnh (Quảng Ninh), Trần Thị Bích Thuỷ (Hóa chất Đức Giang), Nguyễn Phương Quỳnh (Ngân hàng Công Thương)…

Đội sẽ bắt đầu tập luyện vào ngày 20.4 tại Trung tâm Đào tạo vận động viên cấp cao quốc gia (Hà Nội) sau khi một số cầu thủ thi đấu xong tại giải hạng A quốc gia. Cùng với đó, nhóm cầu thủ của VTV Bình Điền Long An và Vi Thị Như Quỳnh (mượn từ Quảng Ninh) sẽ tập trung muộn do bận thi đấu tại giải các CLB châu Á ở Philippines từ ngày 20 - 27.4.

2025 tiếp tục là một năm bận rộn của thầy trò HLV Nguyễn Tuấn Kiệt khi họ sẽ tham dự rất nhiều giải đấu quốc tế, có thể kể đến như AVC Challenge Cup (tháng 6 trên sân nhà), SEA V.League (tháng 7 tại Việt Nam và Thái Lan), giải vô địch thế giới (tháng 8 ở Thái Lan) cũng như 2 đấu trường cuối năm là VTV Cup và SEA Games 33. Giống như các đồng nghiệp nam, đội tuyển bóng chuyền nữ Việt Nam cũng được giao chỉ tiêu vào chung kết SEA Games 33. Ở 3 kỳ SEA Games gần nhất, đội tuyển nữ Việt Nam đều lọt vào chung kết và thất bại trước Thái Lan. Trong lịch sử, đội cũng chưa từng giành tấm huy chương cao nhất của kỳ đại hội khu vực. Thế nhưng với sự phát triển chuyên môn cùng việc đang sở hữu lực lượng tốt như hiện nay, đội tuyển nữ Việt Nam được kỳ vọng sẽ tạo nên bất ngờ để có được vị trí tốt nhất tại kỳ đại hội cuối năm.

Để hướng đến các giải đấu quốc tế trong năm nay, điều quan trọng nhất theo ban huấn luyện đội tuyển nữ Việt Nam là toàn đội phải có sự chuẩn bị chu toàn về mọi mặt trong đợt tập trung tới đây. Các tuyển thủ sẽ phải nỗ lực rất nhiều trong tập luyện, giữ vững phong độ và cố gắng thi đấu hết sức qua từng giải. Chính những điều này đã giúp các học trò của HLV Nguyễn Tuấn Kiệt đạt được những thành tích mang tính lịch sử trong thời gian qua, nổi bật nhất là 2 chức vô địch AVC Challenge Cup 2023 và 2024 cùng tấm HCĐ giải FIBV Challenge Cup 2024. ■

Điền kinh tranh tài tại Giải U18 châu Á

Hôm nay 16.4, đội tuyển điền kinh trẻ Việt Nam dưới sự dẫn dắt của Trưởng đoàn Nguyễn Đức Nguyên sẽ bước vào thi đấu nội dung đầu tiên tại Giải U18 Điền kinh châu Á lần thứ 6 tại Qatif, Saudi Arabia.

Theo Trưởng đoàn Nguyễn Đức Nguyên, lên đường từ ngày 13.4 nên đội tuyển ổn định việc ăn ở, tập luyện. Ban ngày khí hậu tại đây khá mát mẻ, chỉ khoảng 24 độ nhưng đến chiều thì nắng nóng, khoảng 38-39 độ. Tuy nhiên do các cuộc thi đấu diễn ra vào buổi tối nên nhiệt độ cũng khá dễ chịu. Người lĩnh ấn tiên phong của điền kinh Việt Nam thi đấu vào ngày hôm nay là VĐV Lê Thị Thảo. Thảo sẽ thi đấu vòng loại 400m rào vào buổi sáng. Chung kết nội dung này sẽ diễn ra vào ngày 17.4. Còn 2 VĐV Mai Ngọc Ánh và Lương Thị Khan sẽ thi đấu các nội dung nhảy cao nữ và 3.000m nữ vào chiều tối cùng ngày.

Mai Ngọc Ánh, Lương Thị Khan và Lê Thị Thảo hiện là 3 gương mặt nữ U18 xuất sắc nhất của Điền kinh Việt Nam. Năm 2024, cả 3 tuyển thủ trẻ này đã có cơ hội thi đấu, học hỏi kinh nghiệm tại Giải vô địch trẻ Đông Nam Á 2024 (dành cho nhóm tuổi U18), tổ chức tại Malaysia. Trong đó, Lương Thị Khan giành HCV ở nội dung 3.000m nữ, còn Mai Ngọc Ánh giành HCV nội dung nhảy cao nữ. Tài năng trẻ Lê Thị Thảo cũng có được những màn thể hiện ghi dấu ấn ở Giải vô địch các nhóm tuổi trẻ quốc gia trong hai năm trở lại đây.

Mục tiêu của đội Điền kinh trẻ Việt Nam là từng tuyển thủ thi đấu với nỗ lực cao để có kết quả tốt nhất, nhằm chuẩn bị cho các đấu trường lớn. Giải U18 Điền kinh châu Á 2025 quy tụ các tài năng trẻ hàng đầu lục địa, tranh tài ở nhiều nội dung dành cho cả nam và nữ. Đây là cơ hội quý báu để các VĐV trẻ Việt Nam thi đấu ở môi trường quốc tế, rèn luyện tâm lý thi đấu và chuẩn bị cho các sân chơi lớn như SEA Games, ASIAD và xa hơn nữa là đấu trường Olympic.

Các nội dung thi đấu của nam gồm: 100m, 200m, 400m, 800m, 1.500m, 3.000m, 110m rào, 400m rào, 2.000m vượt chướng ngại vật, đi bộ 5.000m, tiếp sức hỗn hợp cự ly, nhảy cao, nhảy sào, nhảy xa, nhảy ba bước, đẩy tạ, ném đĩa, ném búa, 10 môn phối hợp. Các nội dung thi đấu của nữ gồm: 100m, 200m, 400m, 800m, 1.500m, 3.000m, 100m rào, 400m rào, 2.000m vượt chướng ngại vật, đi bộ 5.000m, tiếp sức hỗn hợp cự ly, nhảy cao, nhảy sào, nhảy xa, nhảy ba, đẩy tạ, ném đĩa, ném búa, ném lao, 7 môn phối hợp.

VÂN SA

V.LEAGUE 2024/2025:

Bao nhiêu điểm để trụ hạng?

● **KHẢI HƯNG**

Mùa giải V.League 2024/2025 đang bước vào giai đoạn căng thẳng nhất, không chỉ ở cuộc đua vô địch mà đặc biệt tại khu vực cuối bảng - nơi các đội bóng đang nỗ lực không ngừng để giành quyền trụ lại giải đấu hàng đầu quốc gia. Sau vòng 18, cuộc đua trụ hạng ngày càng trở nên hấp dẫn và khó đoán, khi khoảng cách điểm số giữa các đội là rất sít sao và mỗi vòng đấu đều có thể tạo ra những bước ngoặt lớn.

Từ đầu mùa, CLB Đà Nẵng đã bị coi là ứng viên số một cho suất rớt hạng. Thực tế đội bóng sông Hàn dính chặt vị trí đáy bảng suốt từ vòng 7 cho đến nay. Với chỉ 10 điểm sau 18 trận đấu, kém đội xếp trên tới 6 điểm, nguy cơ rớt hạng của Đà Nẵng đã hiển hiện rõ rệt.

Ngoài vị trí cuối bảng phải xuống hạng, vị trí áp chót sẽ phải thi đấu play-off. Tính đến thời điểm này, danh sách những cái tên phải tập trung cho mục tiêu trụ hạng ngày càng dài. Từ vị trí của HAGL (thứ 8, 21 điểm) trở xuống, các đội đều có nguy cơ rơi vào vùng nguy hiểm vì chỉ hơn Bình Định (xếp áp chót, 16 điểm) 5 điểm. Điều đó có nghĩa, chỉ cần một hai vòng đấu xáo trộn, thứ hạng sẽ lập tức thay đổi. Điều đáng nói, hàng loạt đội nhóm dưới đã cho thấy sự quật khởi tại vòng 18. Đáng kể như Bình Định, đã có chiến thắng cực kỳ quý giá trước Quảng Nam. 3 điểm này đã giúp đội bóng đất Võ rút ngắn khoảng cách với nhóm an toàn, đồng thời tiếp thêm tinh thần thi đấu cho chặng đường phía trước.

CLB TP.HCM cũng gây ấn tượng mạnh, khi cầm hòa đội đầu bảng Nam Định ngay trên sân đối phương. Trong bối cảnh phong độ chưa ổn định và thành tích thi đấu xa nhà hạn chế, việc giành được 1 điểm quý giá không chỉ giúp TP.HCM duy trì khoảng cách an toàn với khu vực play-off mà còn là dấu hiệu cho thấy đội bóng đang trở lại với một diện mạo tích cực hơn. Ngay cả đội cuối bảng Đà Nẵng cũng có trận hòa 1-1 trước Bình Dương, kết quả cho thấy đội bóng sông Hàn vẫn chưa buông xuôi và còn khát khao vươn lên.

Với cục diện nửa dưới bảng xếp hạng V.League như hiện tại, mỗi đội cần chạm mốc 30 điểm để có thể trụ hạng. HLV Bùi Đoàn Quang Huy cũng đưa ra nhận định: "Trước đây, chúng tôi tính toán rằng nếu có được khoảng 27 điểm thì sẽ ở ngưỡng an toàn. Tuy vậy, với tình thế lúc này ở nhóm các đội cuối bảng, có thể phải trên 30 điểm mới yên tâm được".

Tuy nhiên, cuộc đua trụ hạng không chỉ là cuộc chiến điểm số mà còn là bài kiểm tra toàn diện về chiến thuật, tâm lý, chiều sâu lực lượng và cả khả năng thích nghi với lịch thi đấu dày đặc. Thứ nhất, về mặt chiến thuật, các đội bóng như Bình Định, TP.HCM hay SLNA đều đang chọn hướng tiếp cận trận đấu một cách thực dụng và khôn ngoan hơn. Không còn dâng cao mạo hiểm, thay vào đó là những thế trận phòng ngự phản công chắc chắn, tận dụng sai lầm của đối phương để ghi bàn. Đây là lối chơi phù hợp trong bối cảnh mà từng điểm số đều có giá trị sinh tồn.

Thứ hai, yếu tố tinh thần đóng vai trò vô cùng quan trọng. Ở nhóm cuối bảng, chỉ một thất bại có thể làm lung lay tinh thần toàn đội, ngược lại, một chiến thắng có thể tạo ra động lực lan tỏa mạnh mẽ. Minh chứng rõ nét là Bình Định - sau chuỗi trận không như ý, chiến thắng trước Quảng Nam đã như cơn mưa tưới lên tinh thần đang khô hạn của toàn đội. Thứ ba, lực lượng dự bị và chiều sâu đội hình sẽ quyết định khả năng xoay tua giữa các trận đấu sát nhau. Với 8 vòng còn lại, lịch thi đấu sẽ liên tục và đội nào không có chiều sâu sẽ rất khó duy trì được phong độ ổn định.

Một điểm sáng của cuộc đua trụ hạng mùa này là tinh thần thi đấu đáng khen ngợi của các đội bóng. Thay vì bị tâm lý đè nặng, nhiều đội đã chọn cách chơi chủ động, sẵn sàng mạo hiểm để tìm kiếm chiến thắng. Những trận đấu như Bình Định - Quảng Nam, hay Nam Định - TP.HCM đều cho thấy sự máu lửa và chất lượng chuyên môn được nâng cao. HLV Bùi Đoàn Quang Huy chia sẻ sau trận thắng Quảng Nam: "Lâu rồi chúng tôi mới có trận thắng. Chiến thắng hôm nay là kết quả của sự đồng lòng, quyết tâm của cả tập thể cầu thủ và ban huấn luyện. Đây là một cú hích tinh thần rất lớn cho đội bóng trên hành trình sắp tới".

Ở những vòng còn lại, không chỉ thể lực và chiến thuật, mà tinh thần đồng đội, sự tỉnh táo và bản lĩnh trong từng khoảnh khắc sẽ là yếu tố quyết định thành bại. Cuộc đua trụ hạng là nơi thể hiện rõ nhất tinh thần bóng đá - nơi các đội không bỏ cuộc dù ở tình thế nào. V.League 2024/2025 còn 8 vòng đấu nữa. Ở phía dưới bảng xếp hạng, Đà Nẵng, Bình Định, SLNA, Quảng Nam, TP.HCM đang phải gồng mình chiến đấu từng trận. Mỗi vòng đấu đều có thể mang đến thay đổi lớn, tạo nên sự hấp dẫn cho toàn bộ mùa giải.

Với nỗ lực không ngừng nghỉ, tinh thần chiến đấu máu lửa và niềm tin ngày càng được củng cố, các đội bóng trong cuộc đua trụ hạng đang tạo ra một bức tranh sống động, tích cực và đáng cổ vũ. V.League không chỉ là nơi các đội tranh giành ngôi vô địch, mà còn là nơi tinh thần thể thao, sự cống hiến và khát vọng được thể hiện rõ ràng nhất. ■

SLNA lẫn Bình Định đang cạnh tranh khốc liệt cho suất trụ hạng

Cần thay thế quy định chế độ chi tiêu tài chính với các giải đấu

Đó là thông tin được đưa ra trong khuôn khổ phiên họp thứ 44 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội, vừa diễn ra tại Nhà Quốc hội, Hà Nội.

Trình bày báo cáo kết quả giám sát việc giải quyết kiến nghị của cử tri gửi đến Kỳ họp thứ 8, Quốc hội khóa XV, Chủ nhiệm Ủy ban Dân nguyện và Giám sát của Quốc hội Dương Thanh Bình cho biết, từ Kỳ họp thứ 3, Quốc hội khóa XV đến nay, cử tri tại nhiều địa phương đã liên tục kiến nghị ban hành thông tư thay thế Thông tư liên tịch số 200 ngày 30.12.2011 của Bộ Tài chính và Bộ VHTTDL quy định chế độ chi tiêu tài chính đối với các giải thi đấu thể thao. "Bộ Tài chính và Bộ VHTTDL đều thống nhất cần thiết phải ban hành thông tư thay thế", Chủ nhiệm Ủy ban Dân nguyện và Giám sát cho biết.

Nội dung báo cáo cũng thông tin, qua giám sát cho thấy, Thông tư liên tịch số 200 ra đời năm 2011 là căn cứ pháp lý quan trọng cho tổ chức các giải thể thao, nhưng nhiều nội dung không còn phù hợp với thực tiễn. Mức chi quy định không theo kịp chi phí thực tế và lương cơ sở đã tăng gấp 2,82 lần so với thời điểm ban hành. Để tháo gỡ vướng mắc và giải quyết kiến nghị kéo dài của cử tri, Thường trực Ủy ban Dân nguyện và Giám sát đã kiến nghị Bộ VHTTDL (với vai trò cơ quan quản lý nhà nước trong lĩnh vực thể thao) sớm có văn bản trình Thủ tướng Chính phủ đề nghị phân công cơ quan chủ trì.

Tiếp thu ý kiến của Thường trực Ủy ban Dân nguyện và Giám sát, ngày 24.3.2025, Bộ VHTTDL đã có Tờ trình gửi Thủ tướng Chính phủ, đề xuất giao nhiệm vụ xây dựng và ban hành văn bản thay thế Thông tư liên tịch số 200. Kiến nghị Thủ tướng Chính phủ xem xét, sớm phân công cơ quan chủ trì xây dựng, ban hành thông tư thay thế Thông tư liên tịch số 200.

Nếu Thông tư liên tịch số 200, ban hành năm 2011, được thay thế bằng văn bản mới sẽ góp phần tháo gỡ những khó khăn, vướng mắc trong quy định chế độ chi tiêu tài chính đối với các giải thi đấu thể thao không còn phù hợp với thực tiễn hiện nay.

THU SÂM

● Tổng Biên tập: **NGUYỄN ANH VŨ**
● Phó Tổng Biên tập: **PHAN THANH NAM - NGUYỄN VĂN MƯỜI**
● **TÒA SOẠN - TRỊ SỰ VÀ PHÁT HÀNH:**
Số 33 ngõ 294/2 Kim Mã, Q. Ba Đình, Hà Nội - ĐT: 024.37265564 - E.mail: baovanhoa@fpt.vn
● **GPXB:** Số 370/GP-BTTTT ngày 05/7/2016 của Bộ Thông tin và Truyền thông

● **VĂN PHÒNG ĐẠI DIỆN PHÍA NAM:**
170 Nguyễn Đình Chiểu, P. Võ Thị Sáu, Q.3, TP.HCM - ĐT/FAX: 028. 38230890 - 39100922
● **TRỤ SỞ VĂN PHÒNG ĐẠI DIỆN PHÍA NAM TẠI TỈNH KHÁNH HÒA:**
211 Thống Nhất, phường Phương Sài, TP Nha Trang, Khánh Hòa; ĐT: 0258. 3825008
● **TRỤ SỞ VĂN PHÒNG ĐẠI DIỆN PHÍA NAM TẠI TP ĐÀ NẴNG:**
12 Trương Hán Siêu, Q. Sơn Trà, TP Đà Nẵng - ĐT: 0236. 3897798

● **Chế bản:** Báo Văn Hóa
● **In tại:** Cty CP In Công đoàn Việt Nam

GIÁ: 5.000đ

Trung Quốc dùng robot để phát triển du lịch

ĐÔNG MAI

Theo Cục Thống kê Quốc gia Trung Quốc (NBS), trong 2 tháng đầu năm 2025, sản lượng robot dịch vụ tại Trung Quốc đã tăng vọt 35,7% lên gần 1,5 triệu robot, trong đó có nhiều robot du lịch, dịch vụ ăn uống.

Trong kỳ nghỉ lễ Thanh Minh năm nay, nhiều du khách không khỏi ngạc nhiên khi bắt gặp robot tương tác xuất hiện tại các điểm du lịch nổi tiếng tại Trung Quốc. Robot từ chỗ chỉ là "điểm nhấn công nghệ", giờ đây trở thành chất xúc tác cho sự đổi mới trong ngành du lịch văn hóa, được triển khai quy mô tại hàng loạt danh lam thắng cảnh cũng như thành phố lớn trong thời gian ngắn.

Tại thành phố Thâm Quyến, xuất hiện một quán mì hoàn toàn tự động, thu hút sự chú ý của nhiều thực khách. Quán mì có tên Future Noodle Restaurant, với diện tích chỉ vỏn vẹn 8m² nhưng phục vụ hơn 10 loại mì khác nhau. Điểm đặc biệt của quán là toàn bộ quá trình chế biến đều do robot đảm nhiệm, giúp mỗi bát mì được chuẩn bị chỉ trong 48 giây, với giá khởi điểm chỉ từ 9,9 - 20 nhân dân tệ (tương đương 35.000 - 70.000 đồng). Khách hàng sẽ đặt món qua ki ốt tự động, thanh toán và có thể quan sát toàn bộ quy trình chế biến qua cửa sổ trong suốt.

Công ty đứng sau công nghệ này là Wanjie Intelligent, họ mất 10 năm để phát triển máy làm mì tự động, với giá mỗi chiếc khoảng 330.000 nhân dân tệ (46.000 USD). Máy có khả năng làm 120 bát mì mỗi giờ. Nhờ hoạt động liên tục 24/7, hệ thống này giúp giảm đáng kể chi phí nhân công. Nhiều thực khách nhận xét bát mỳ có hương vị thơm ngon, thịt bò cũng rất tươi và mềm.

Theo tờ *The Paper*, tại khu danh thắng núi Thái Sơn, những chú chó robot đã được ban quản lý núi Thái Sơn sử dụng để vận chuyển hàng hóa và rác thải. Theo thiết kế, chú chó này có thể mang được khối hàng nặng tối đa 120 kg. Trong quá trình di chuyển, nó phát ra giọng nói: "Cùng nhau nỗ lực để núi Thái Sơn sạch hơn", nhằm nhắc nhở du khách giữ vệ sinh môi trường. Ưu điểm của chó robot là hoạt động liên tục từ 4 - 6 tiếng mới hết pin, có thể thích ứng với nhiều kiểu địa hình, vận tốc di chuyển ổn định.

Robot trở thành chất xúc tác cho sự đổi mới trong ngành du lịch

Không chỉ riêng Thái Sơn, các địa danh như núi Hanshan, Baishishan, Helan (Ngân Xuyên), Hoàng Sơn (An Huy), Quý Cổ Lĩnh (Thiểm Tây), hay Linh Sơn (Giang Tây) cũng đã triển khai hoặc lên kế hoạch áp dụng công nghệ này. Tại núi Nga Mi, robot khung xương đang được thử nghiệm nhằm tạo thêm trải nghiệm thú vị và hỗ trợ khách leo tới các điểm như Đền Vạn Niên hay Kim Đỉnh.

Trong khi đó, tại núi Yandang (Ôn Châu), từ trước dịp Tết Thanh minh, khu danh thắng này đã đưa vào vận hành một robot hình người và năm chó robot. Ở một số điểm du lịch nổi tiếng như thác Dalongqiu hay đỉnh Lingfeng, robot xuất hiện để chào đón khách, chụp ảnh và biểu diễn tương tác. Theo ông Ye Jintao, Phó Giám đốc Ban quản lý du lịch núi Yandang, trong tương lai họ sẽ phát triển hình tượng robot gắn với văn hóa truyền hình như các bộ phim, kết hợp livestream, phim ngắn và trải nghiệm thực tế.

Cũng nhằm phục vụ khách du lịch, Bảo tàng Khoa học Công nghệ Robot Tương lai tại thành phố Đại Liên, tỉnh Liêu Ninh, đã phát triển những robot hình người với thiết kế và kiểu dáng giống người thật, nhờ lớp da silicon sinh học tự nhiên. Đặc biệt, bảo tàng còn "hồi sinh" các nhân vật nổi tiếng như nhà văn Lỗ Tấn, nhà khoa học Albert Einstein, CEO Apple Steve Jobs… dưới hình hài các robot sinh học. EX-Robots, công ty công nghệ xây dựng và quản lý bảo tàng, cũng đang tìm cách mô phỏng giọng nói của những người nổi tiếng để sử dụng cho các robot này. Nhiều du khách cho biết họ có cảm giác như bước vào thế giới của các bộ phim khoa học viễn tưởng, nơi robot hiện diện và dần thay thế con người. Du khách cũng có thể đứng vào máy quét 3D để tạo ra robot mang gương mặt của chính mình.

Tại các thành phố lớn, hình ảnh những robot với đủ mọi hình dáng khác nhau đi tuần tra an ninh trật tự trên đường phố đã trở nên quen thuộc với du khách. Chẳng hạn robot RT-G của Logon Technology có trụ sở tại Thâm Quyến, tỉnh Quảng Đông được điều khiển bởi trí tuệ nhân tạo (AI), có thể giúp nhận dạng nghi phạm thông qua nhận dạng khuôn mặt và thông báo cho cơ quan thực thi pháp luật về hoạt động đáng ngờ.

Trung tuần tháng 3 vừa qua, một số video được đăng tải trên TikTok cũng xác nhận một lực lượng đặc nhiệm đang tuần tra trên phố cùng robot RT-G ở thành phố ven biển Ôn Châu, phía Đông Nam tỉnh Chiết Giang và Thành Đô thuộc tỉnh Tứ Xuyên. Theo bài viết trên tờ *People's Daily*, robot RT-G có thời lượng pin là 10 giờ đồng hồ, có thể di chuyển với tốc độ lên tới 21 dặm một giờ và có nút bấm SOS để du khách kêu gọi cứu trợ khẩn cấp.

Cũng trong tháng 3, một robot hình người mặc đồng phục cảnh sát cũng đã được triển khai thử nghiệm tại một số khu vực công cộng ở Hàng Châu, thủ phủ tỉnh Chiết Giang và nhận được những phản hồi tích cực từ du khách. Khi được đặt ở một góc đường, robot này luôn mỉm cười nói: "Xin chào. Tôi ở đây để hỗ trợ bạn. Tôi có thể giúp gì cho bạn?". Được phát triển dựa trên AI, robot này có khả năng thực hiện nhiều nhiệm vụ đa dạng, từ quản lý an ninh công cộng, tuần tra đường phố, đến chỉ đường, cung cấp thông tin và hỗ trợ khẩn cấp.

Trước đó, Bộ Công nghiệp và Công nghệ Thông tin Trung Quốc đã ban hành "Chỉ đạo về phát triển và đổi mới robot hình người". Chính phủ Trung Quốc đặt mục tiêu đến năm 2025 sẽ sản xuất hàng loạt robot hình người để ứng dụng vào các lĩnh vực đặc biệt. Đến năm 2027, robot hình người sẽ trở thành động lực tăng trưởng mới cho nền kinh tế tương lai của đất nước này. ■

GÓC **BÌNH LUẬN**

Lỗi thời hay vẫn còn nguyên giá trị?

LƯƠNG SAN

Khi thế giới bước sâu vào kỷ nguyên số, câu hỏi tưởng chừng đơn giản lại trở nên khó có lời giải: Các trung tâm thông tin du lịch có còn cần thiết?

Đối với nhiều du khách châu Á, câu trả lời là "có", bởi nó không chỉ cần thiết mà còn là điểm đến không thể thiếu trong hành trình. Những trung tâm này vừa là nơi cung cấp bản đồ hay tờ rơi, vừa là trải nghiệm văn hóa, du khách có thể nhận được con dấu du lịch lưu niệm độc đáo, trẻ nhỏ có khu vui chơi và họ được hỗ trợ trực tiếp, tận tình từ người bản xứ bằng chính ngôn ngữ bản địa.

Thế nhưng, ở châu Âu, một xu hướng trái ngược lại đang diễn ra. Đầu năm 2025, Paris (Pháp) chính thức nói lời chia tay với trung tâm thông tin du lịch cuối cùng, nằm cạnh biểu tượng Tháp Eiffel. Scotland tuyên bố đóng toàn bộ các trung tâm tương tự vào cuối năm. Đan Mạch đã cắt giảm một nửa số điểm hỗ trợ từ năm 2020. Bỉ, Áo, Thụy Điển cũng từng bước thu hẹp mạng lưới này. Sự "ra đi" âm thầm của những quầy thông tin du lịch ở châu Âu, là minh chứng rõ rệt cho một cuộc chuyển dịch không thể đảo ngược: Kỹ thuật số lên ngôi!

Ngày nay, chỉ với một chiếc smartphone trong tay, du khách châu Âu đã có thể tra cứu lộ trình, đặt vé, dịch ngôn ngữ, thậm chí kết nối trực tiếp với các cơ quan du lịch thông qua Instagram, TikTok hay WhatsApp. Khả năng tự định hướng và tự khám phá trở thành xu hướng chủ đạo.

Trong khi đó, các quốc gia châu Á như Hàn Quốc, Nhật Bản, Thái Lan... lại đang làm điều ngược lại, đó là mở rộng hệ thống trung tâm thông tin du lịch. Hàn Quốc đã tăng từ 300 trung tâm năm 2015 lên 638 trung tâm như hiện nay. Nhật Bản thêm 250 điểm mới chỉ trong 6 năm. Những quốc gia này xác định rõ rằng: Sự hiện diện của con người, sự hướng dẫn trực tiếp là điểm quan trọng tạo nên trải nghiệm đáng nhớ.

Sự khác biệt này bắt nguồn từ chính văn hóa du lịch của hai châu lục. Du khách châu Á, đặc biệt là những người ít kinh nghiệm đi nước ngoài hoặc gặp rào cản ngôn ngữ, vẫn đặt niềm tin vào các kênh hỗ trợ trực tiếp, coi đó là "cầu nối" giữa họ và vùng đất mới. Họ không chỉ tìm kiếm thông tin, mà còn tìm kiếm sự đồng hành, kết nối giữa con người với con người.

Vậy quầy thông tin du lịch có lỗi thời không? Câu trả lời có lẽ không nằm ở sự thay thế của công nghệ, mà nằm ở cách mà từng nền văn hóa, từng cộng đồng du khách nhìn nhận giá trị của sự tiếp xúc thật - chạm thật - cảm thật. Với những ai vẫn tin rằng du lịch không chỉ là đến và đi, mà còn là trải nghiệm và thấu hiểu, thì những trung tâm ấy, dù ở châu Á hay bất cứ nơi đâu, vẫn luôn có chỗ đứng riêng! ■